

مرکز نوآوری های آموزشی مرآت

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

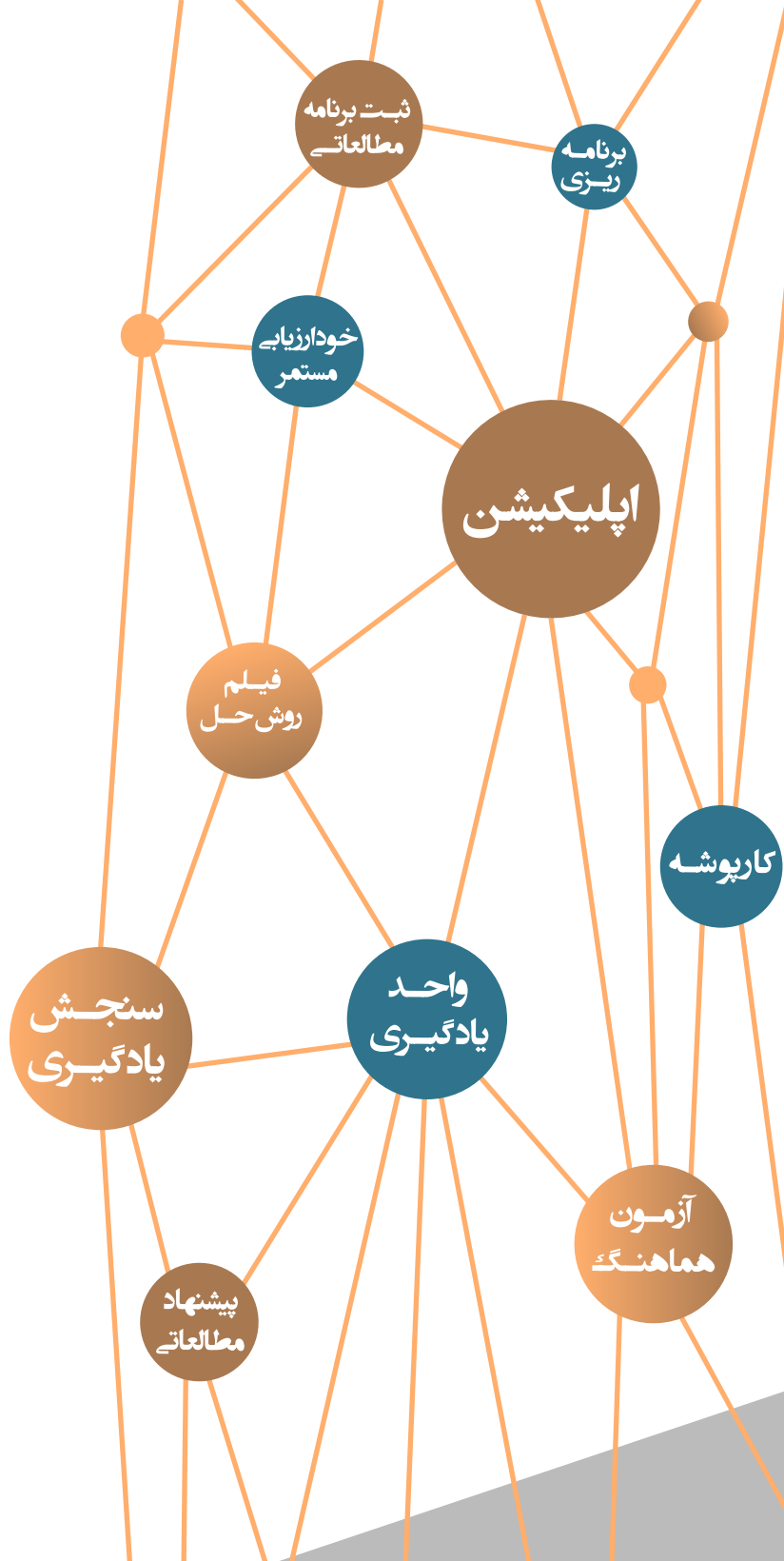
آزمون

هماهنگ

شماره

۲

دفترچه سوال و پاسخ
دهم معارف اسلامی

ردیف	مواد آزمون	تعداد سوال	محتوای آزمون
۱	فارسی	۱۵	درس های ۴ تا ۶
۲	عربی	۱۵	درس های ۳ و ۴
۳	اصول عقاید	۱۵	درس های ۳ و ۴
۴	انگلیسی	۱۵	درس ۱ (از ابتدای Listening & Speaking تا آخر درس) و درس ۲ (تا ابتدای Reading)
۵	ریاضی و آمار	۱۰	فصل ۱ (درس ۳) و فصل ۲ (درس ۱)
۶	علوم و فنون ادبی	۱۰	درس های ۳ و ۴
۷	تاریخ اسلام	۱۰	درس های ۳ و ۴
۸	جغرافیا	۱۰	درس های ۳ و ۴
۹	جامعه شناسی	۱۰	درس های ۴ و ۵
۱۰	منطق	۱۰	درس های ۳ و ۴

آموزش را هدفمند مدیریت کنید

با اپلیکیشن مرآت
meraati.ir

از درس خواندن لذت ببرید

فارسی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۱	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۵: بیداد ظالمان / شعرخوانی: همای رحمت	قلمرو زبانی: لغت	مقدماتی
۲	فصل ۳: ادبیات غنایی	درس ۶: مهر و وفا / گنج حکمت: حقه راز	قلمرو زبانی: لغت	پیشرفته
۳	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۵: بیداد ظالمان / شعرخوانی: همای رحمت	قلمرو زبانی: املا	پیشرفته
۴	فصل ۳: ادبیات غنایی	درس ۶: مهر و وفا / گنج حکمت: حقه راز	قلمرو زبانی: املا	پیشرفته
۵	فصل ۳: ادبیات غنایی	درس ۶: مهر و وفا / گنج حکمت: حقه راز	قلمرو ادبی: تاریخ ادبیات	پیشرفته
۶	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۵: بیداد ظالمان / شعرخوانی: همای رحمت	قلمرو ادبی: آرایه	مقدماتی
۷	فصل ۳: ادبیات غنایی	درس ۶: مهر و وفا / گنج حکمت: حقه راز	قلمرو ادبی: آرایه	پیشرفته
۸	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۵: بیداد ظالمان / شعرخوانی: همای رحمت	قلمرو ادبی: آرایه	مقدماتی
۹	فصل ۳: ادبیات غنایی	درس ۶: مهر و وفا / گنج حکمت: حقه راز	قلمرو زبانی: دستور	پیشرفته
۱۰	فصل ۳: ادبیات غنایی	درس ۶: مهر و وفا / گنج حکمت: حقه راز	قلمرو زبانی: دستور	پیشرفته
۱۱	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۵: بیداد ظالمان / شعرخوانی: همای رحمت	قلمرو فکری: قرابت	پیشرفته
۱۲	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۵: بیداد ظالمان / شعرخوانی: همای رحمت	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی
۱۳	فصل ۳: ادبیات غنایی	درس ۶: مهر و وفا / گنج حکمت: حقه راز	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی
۱۴	فصل ۳: ادبیات غنایی	درس ۶: مهر و وفا / گنج حکمت: حقه راز	قلمرو فکری: قرابت	پیشرفته
۱۵	فصل ۲: ادبیات پایداری	درس ۵: بیداد ظالمان / شعرخوانی: همای رحمت	قلمرو فکری: قرابت	مقدماتی

سرگروه دبیران فارسی: جناب آقای مرتضی کلاشلو

۱. در کدام گزینه معنی واژه‌ها درست آمده است؟

- (۱) آیت: نشانه، (۲) خذلان: خوار کردن، (۳) طالع: سرنوشت، (۴) محنت: غم‌خواری،
(۵) دولت‌آشیان: ثروتمند (۶) علم کردن: مشهور کردن

۴) ۱، ۳، ۶

۳) ۳، ۴، ۵

۲) ۲، ۳، ۶

۱) ۱، ۲، ۴

گزینه صحیح ۴

معنای درست سایر واژه‌ها:

خذلان: خواری، پستی، مذلت

محنت: اندوه، غم

دولت‌آشیان: دولت‌سرا، آشیانه خوش‌بختی

پاسخ

۲. یکی از معانی کدام واژه در برابر آن درست نیامده است؟

- (۱) سودا: اندیشه، هوس، عشق
(۲) معاش: زندگی، زیست، زندگانی کردن
(۳) حدیث: ماجرا، راوی، سخن
(۴) مفتخر: صاحب‌افتخار، سربلند، فخرکننده

گزینه صحیح ۳

حدیث: ماجرا، روایت، سخن

پاسخ

۳. در کدام گزینه غلط املایی می‌یابید؟

- (۱) ای دست عجل گرفته پای دل من
(۲) ار کشتن من دو چشم مستت خواهد
(۳) از تلخی دشنام «حزین» ذائقه مست است
(۴) در پناه سده‌جاه رعیت‌پرورش
حکم تو به کشتنم رضای دل من
شک نیست که طبع بت‌پرستت خواهد
ما کام خود آخر ز لب یار گرفتیم
بر عقاب آسمان فرمان دهد کبک دری

گزینه صحیح ۱

عجل ← اجل

پاسخ

در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«گفت: ای کودک راه، بدان که قفس غالب، رعیت مرغ دل است، حرکت و سکون جسم بر اندازهٔ حالت قلب بود و هرگاه که قلب از هوا و هوس بگسلد و بر سیل شهوات نلقزد، او مشتاق پرواز در عالم علوی گردد و فراق از قالب وصلت است به معشوق.»

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

گزینهٔ صحیح ۲

پاسخ

قفس غالب ← قفس قالب نلقزد ← نلغزد

کدام گزینه از جنبهٔ تاریخ ادبیات نادرست است؟

- ۱) سیف فرغانی از شاعران قرن هفتم هجری است.
 ۲) «اسرارالتوحید» اثر محمدبن منور و به نثر است.
 ۳) ادبیات غنایی، اشعار و متونی است که عواطف و احساسات را با زبانی نرم بیان می‌کند.
 ۴) ادبیات عرفانی ما که بسیار غنی است در حوزهٔ ادبیات تعلیمی قرار می‌گیرد.

گزینهٔ صحیح ۳

پاسخ

ادبیات عرفانی در حوزهٔ ادبیات غنایی است.

در کدام گزینه آرایهٔ «استعاره» به کار نرفته است؟

- ۱) بوسه بر درج عقیق تو حلال است مرا
 ۲) عصر من دانندهٔ اسرار نیست
 ۳) نظم و لفظش چو گوهر منظوم
 ۴) رشک عتاب است یا خود پستهٔ خندان او
- که به افسوس و جفا مهر وفا نشکستم
 یوسف من بهر این بازار نیست
 نثر خطّش چو درّ منشور است
 سبب سیمین است خود یا آن ترنج غبغب است

گزینهٔ صحیح ۳

پاسخ

در این بیت دو تشبیه به کار رفته است:

۱) نظم و لطفش چو گوهر منظوم / ۲) نثر و خطّش چو درّ منشور است
 بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: دُرّج عقیق ← استعاره از لب

گزینهٔ «۲»: یوسف ← استعاره از یار / بازار ← استعاره از زمانه

گزینهٔ «۴»: پستهٔ خندان ← استعاره از لب / ترنج غبغب: اضافهٔ تشبیهی

آرایه ذکر شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) فکندی برقع از روی و ز یعقوبان بشد دیده / گذشتی بر سر بازار و حسن یوسفان کم شد
(تلمیح - تضاد)
- ۲) گر آب خضر خواند لب ت را خرد چه شد؟ / نرخ گهر به طعن خریدار نشکند
(تشبیه - کنایه)
- ۳) به عهد دولت او خوش نشین که فتنه و جور / چو کبک و تیهو و عدلش چو باز و شاهین است
(ایهام - تناسب)
- ۴) یوسف عهد خودی تو، ای صنم با این جمال / می‌رسد شاهی تو را بر دلبران سلطان ما
(استعاره - مراعات نظیر)

گزینه صحیح ۱

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: تلمیح به داستان حضرت یعقوب و حضرت یوسف (ع) / تضاد ندارد.
- گزینه «۲»: لب ت مانند آب خضر است / نرخ شکستن ← کنایه از بی‌ارزش کردن و از اعتبار انداختن
- گزینه «۳»: عهد ← ایهام } زمانه / کبک و تیهو / باز و شاهین ← تناسب
- گزینه «۴»: صنم ← استعاره از یار / شاه و سلطان ← مراعات نظیر

در کدام گزینه «تشبیه» به کار نرفته است؟

- ۱) هر چند صائب می‌روم سامان نومیدی کنم
- ۲) حافظ از باد خزان در چمن دهر مرنج
- ۳) لب ت بدیدم و لعلم بیوفتاد از چشم
- ۴) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل
- زلفش به دست می‌دهد سررشته آمل‌ها
فکر معقول بفرما گل بی‌خار کجاست؟
سخن بگفتی و قیمت برفت لؤلؤ را
کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها

گزینه صحیح ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: سررشته آمل‌ها ← آمل مانند سررشته است.
- گزینه «۲»: چمن دهر ← دهر به چمن تشبیه شده است.
- گزینه «۳»: لب به لعل و سخن به مروارید تشبیه شده است. (تشبیه تفضیلی پنهان یا مضمراً): مشبه را از مشبه به برتر دانسته و به صورت صریح و آشکار تشبیه نکرده است.

نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) تا نگردي آشنا زين پرده رمزي نشنوي گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش (متمم - نهاد)
- ۲) هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد خدش در همه حال از بلا نگه دارد (مفعول - مفعول)
- ۳) همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی به پیام آشنایی بنوازد آشنا را (قید - مضاف الیه)
- ۴) در مملکت چو غرّش شیران گذشت و رفت این عوعو سگان شما نیز بگذرد (متمم - نهاد)

پاسخ

گزینه صحیح ۴

در مملکت چو غرّش شیران گذشت و رفت این عوعو سگان شما نیز بگذرد.
 نهاد نهاد

در کدام گزینه ضمیر متصل نقش متفاوتی دارد؟

- ۱) دل دادمش به مژده و خجالت همی برم زین نقد قلب خویش که کردم نثار دوست
- ۲) از حسرت آن که گیرمت در آغوش هرجای کنم فغان و هرسوی خروش
- ۳) بیا تا در می صافی ات راز دهر بنمایم به شرط آن که نمایی به کج طبعان دل کورش
- ۴) همی گذشت و نظر کردمش به گوشه چشم که یک نظر بربایم مرا ز من بربود

پاسخ

گزینه صحیح ۲

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: دل به او دادم. (متمم)
- گزینه «۲»: تو را در آغوش گیرم. (مفعول)
- گزینه «۳»: راز دهر به تو بنمایم. (متمم)
- گزینه «۴»: به گوشه چشم به او نظر کردم. (متمم)

.۱۱

مفهوم حدیث «الدهر یومان یوم لک و یوم علیک» با کدام گزینه تناسب ندارد؟

- ۱) روزگاری است که در دور فلک حیرانیم
 - ۲) غم و شادی جهان را نبود هیچ ثبات
 - ۳) دل چه بندی در بد و نیک جهانی کاندرو
 - ۴) آن را که به سر کلاه و جاه است
- گاهی ز غم و گه ز ستم می‌نالیم
هر زمان حال وی از شکل دگر خواهد شد
هرچه هست از کام و ناکامی به یکدم بگذرد
فرداش کلاه گل کلاه است

گزینه صحیح ۱

اظهار غم و شکایت از سختی و غم روزگار

مفهوم مشترک حدیث سؤال و گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»: ناپایداری دنیا

پاسخ

.۱۲

همه ابیات با بیت زیر قرابت مفهومی دارند به استثنای

- «به‌جز از علی که گوید به پسر که قاتل من
چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا»
- ۱) گرچه مدارا کند عمر تو را بس طویل
 - ۲) بستان ز خلق خام و بده پخته در عوض
 - ۳) هر که اندر راه ما خاری فکند از دشمنی
 - ۴) چون درشتی می‌کند دشمن تو نرمی پیشه کن
- نرمی بیش از حدت عمر تو را آفت است
سرگرم خوش‌معاملگی چون تنور باش
هر گلی کز باغ وصلش بشکفت بی‌خار باد
نرمی از دل کینه‌ها بیرون یکایک می‌کند

گزینه صحیح ۱

پرهیز از نرمی و مدارای بیش از حد با دشمن

مفهوم مشترک گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»: توصیه به مدارا و نیکی به دیگران در برابر بدی آن‌ها

پاسخ

.۱۳

مفهوم بیت زیر با کدام گزینه همخوانی ندارد؟

- «حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست
که آشنا سخن آشنا نگه دارد»
- ۱) مدعی خواست که آید به تماشاگه راز
 - ۲) سخن یار ز اغیار بباید پوشید
 - ۳) حدیث دوست با دشمن نگویم
 - ۴) در حدیث دوست قآنی زبان نامحرم است
- دست غیب آمد و بر سینه نامحرم زد
قصه مست ز هشیار بباید پوشید
که هرگز مدعی محرم نباشد
دوست را خواهی چو مغز از پوست بی‌حجت برآی

گزینه صحیح ۴

تأکید بر رازداری و پرهیز از ذکر سخن به نامحرم

مفهوم بیت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: تأکید بر افشا نکردن اسرار عشق بر غیرعاشق

پاسخ

۱۴.

مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱) هم‌چو خم رازدار و سنگین باش
 ۲) چون تو را خازن اسرار نهانی کردند
 ۳) چنگ است بازاری مگو، راز نهفت دل برو
 ۴) در پرده اگر هست تو را خرده رازی
- نه چو گلبن که راز گل زو فاش
 سر نگه‌دار ز اسرار نهان هیچ مگو
 دمساز عشاق است نی، در گوش وی گو راز را
 چون غنچه خمش باش که گل‌ها همه گوشند

گزینه صحیح ۳

توصیه به گفتن راز نزد محرمان، تقابل چنگ (فاش‌کننده اسرار \neq نی (محررم راز) مفهوم مشترک گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: تأکید بر رازداری

۱۵.

کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

- «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام
 نیک و بد چون همی‌بباید مرد
 به‌غیر از مرگ هر دردی که یابی باشدش درمان
 مرگ است همچون ازدها جان می‌ستاند بی‌بها
 ای برادر من تو را از زندگی دادم نشان
- بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد»
 خنک آن کس که گوی نیکی برد
 به‌جز زخم‌زبان هر زخم کاری مرهمی دارد
 کی گردد از دامش رها پیل دمان شیر ژیان
 خواب را مرگ سبک دان مرگ را خواب گران

گزینه صحیح ۴

تأکید بر شباهت خواب و مرگ

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: حتمی بودن مرگ

پاسخ

پاسخ

عربی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیرواحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۶	درس الثالث	مطر السّمك / الفعل الثّلاثيّ و المجزّد و المزيد (۱) و الفعل الّازم و الفعل المتعدّي و تعدّي الفعل إلى أكثر من مفعول / فی قسم الجوازات	ترجمه و تعریب	مقدماتی
۱۷	درس الرابع	التّعایش السلمیّ / الفعل الثّلاثيّ المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	ترجمه و تعریب	مقدماتی
۱۸	درس الرابع	التّعایش السلمیّ / الفعل الثّلاثيّ المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	ترجمه و تعریب	مقدماتی
۱۹	درس الثالث	مطر السّمك / الفعل الثّلاثيّ و المجزّد و المزيد (۱) و الفعل الّازم و الفعل المتعدّي و تعدّي الفعل إلى أكثر من مفعول / فی قسم الجوازات	ترجمه و تعریب	پیشرفته
۲۰	درس الرابع	التّعایش السلمیّ / الفعل الثّلاثيّ المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	ترجمه و تعریب	پیشرفته
۲۱	درس الثالث	مطر السّمك / الفعل الثّلاثيّ و المجزّد و المزيد (۱) و الفعل الّازم و الفعل المتعدّي و تعدّي الفعل إلى أكثر من مفعول / فی قسم الجوازات	ترجمه و تعریب	پیشرفته
۲۲	درس الرابع	التّعایش السلمیّ / الفعل الثّلاثيّ المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	درک مطلب	پیشرفته
۲۳	درس الرابع	التّعایش السلمیّ / الفعل الثّلاثيّ المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	درک مطلب	پیشرفته
۲۴	درس الرابع	التّعایش السلمیّ / الفعل الثّلاثيّ المزيد (۲) / فی صالة التفتیش	درک مطلب	پیشرفته
۲۵	درس الثالث	مطر السّمك / الفعل الثّلاثيّ و المجزّد و المزيد (۱) و الفعل الّازم و الفعل المتعدّي و تعدّي الفعل إلى أكثر من مفعول / فی قسم الجوازات	اعراب و تحلیل صرفی	مقدماتی
۲۶	درس الثالث	مطر السّمك / الفعل الثّلاثيّ و المجزّد و المزيد (۱) و الفعل الّازم و الفعل المتعدّي و تعدّي الفعل إلى أكثر من مفعول / فی قسم الجوازات	قواعد	مقدماتی
۲۷	درس الثالث	مطر السّمك / الفعل الثّلاثيّ و المجزّد و المزيد (۱) و الفعل الّازم و الفعل المتعدّي و تعدّي الفعل إلى أكثر من مفعول / فی قسم الجوازات	قواعد	پیشرفته
۲۸	درس الثالث	مطر السّمك / الفعل الثّلاثيّ و المجزّد و المزيد (۱) و الفعل الّازم و الفعل المتعدّي و تعدّي الفعل إلى أكثر من مفعول / فی قسم الجوازات	قواعد	پیشرفته
۲۹	درس الثالث	مطر السّمك / الفعل الثّلاثيّ و المجزّد و المزيد (۱) و الفعل الّازم و الفعل المتعدّي و تعدّي الفعل إلى أكثر من مفعول / فی قسم الجوازات	قواعد	مقدماتی
۳۰	درس الثالث	مطر السّمك / الفعل الثّلاثيّ و المجزّد و المزيد (۱) و الفعل الّازم و الفعل المتعدّي و تعدّي الفعل إلى أكثر من مفعول / فی قسم الجوازات	قواعد	مقدماتی

برای مشاهده فیلم روش حل، را لمس نمایید.

سرگروه دیپارتمان عربی گروه معارف اسلامی: سرکار خانم الهه مسیح خواه

عین الأنسب فی الجواب للترجمة من أو إلى العربية: (۱۶ - ۲۱)
﴿وإن استنصروكم في الدين فعليكم النصر﴾: ۱۶

- ۱) و اگر کسی شما را در دین یاری کرد، پس یاری کردن بر شما لازم است!
- ۲) و چنانچه درباره امور دینی از شما یاری طلبند بر شما است که یاری نمایید!
- ۳) و اگر در دین از شما طلب یاری کنند، پس بر شما یاری کردنشان لازم است!
- ۴) و چنانچه در دین از شما یاری خواستند، پس یاری بر شما واجب است!

گزینه صحیح ۴

پاسخ

«استنصروکم: از شما طلب یاری کردند» در گزینه «۱» نادرست ترجمه شده است. در گزینه «۲» «امور دینی» معادل دقیقی برای ترجمه «دین» نیست و در گزینه «۳» «النصر» به اشتباه «یاری کردنشان» ترجمه شده است.

﴿لا تحاولوا لزرع بذر العدوان بيننا فأثبت مَرُّ الأيامِ بأننا شعبٌ يحترمُ عقائدَ بعضنا البعض﴾: ۱۷

- ۱) مبادا برای کاشتن بذر دشمنی میان ما تلاش کنید، پس گذر زمان نشان داده که ملت ما به عقاید همدیگر احترام می گذارد!
- ۲) نکوشید که بذرهای دشمنی را در بین ما بکارید، زیرا گذر زمان اثبات کرده که ملت محترم ما عقاید یکدیگر را محترم می شمارد!
- ۳) برای کاشتن بذر دشمنی میان ما تلاش نکنید، چه گذر زمانه اثبات کرده که ما ملتی هستیم که به عقاید همدیگر احترام می گذاریم!
- ۴) تلاش نکنید که میان ما بذرهای دشمنی را بکارید، ما ملتی هستیم که باورهای همدیگر را محترم می شماریم چنانکه گذر زمان آن را اثبات می کند!

گزینه صحیح ۳

پاسخ

در گزینه «۱» «أثبت: ثابت کرده است» نادرست ترجمه شده، ضمن اینکه اسم نکره «شعب: ملتی» اشتباه ترجمه شده است. در گزینه «۲» «ملت محترم ما» معادل «إننا شعبٌ: ما ملتی هستیم...» نیست. در گزینه «۴» کلمه بذر مفرد است اما به صورت جمع ترجمه شده است و نیز فعل ماضی «أثبت: اثبات کرده است» به شکل مضارع ترجمه شده است.

«أَكَّدَ النَّبِيُّ (ص) عَلَى السَّلَامِ فِي كَثِيرٍ مِنَ الْأَحَادِيثِ الَّتِي نَقَلَهَا أَصْحَابُهُ!» پیامبر (ص) ...

- ۱) در بسیاری از احادیث که اصحابش از او نقل کردند، بر سلام کردن تأکید کرده است!
- ۲) به اصحاب خود در بسیاری از احادیث که از ایشان نقل شده، بر سلام کردن تأکید می‌کند!
- ۳) در احادیث زیادی که از ایشان نقل شده، بر صلح تأکید کرده اند!
- ۴) در خیلی از احادیثی که اصحابش آن‌ها را نقل کرده‌اند، بر صلح تأکید کرده است!

گزینه صحیح ۴

پاسخ

در گزینه «۱» «سلام کردن» معادل کلمه «السَّلَام: صلح» نیست، ضمن آن که «از او» معادلی در جمله عربی ندارد. در گزینه «۲» «أَكَّدَ» که ماضی است به شکل مضارع «تأکید می‌کند» ترجمه شده و هم‌چنین ساختار و مفهوم جمله عربی به غلط بیان شده است. و در گزینه «۳» «احادیث زیادی» نادرست ترجمه شده است.

«تَوْجَدُ فِي عَالَمِنَا الْيَوْمَ ظَوَاهِرَ حَيَّرَتِ الْعُلَمَاءَ وَ هُمْ حَاولُوا أَنْ يَتَعَرَّفُوا عَلَى أسبابِهَا»:

- ۱) در جهان امروز ما، پدیده‌هایی وجود دارد که سبب حیرت علما شده و آنها تلاش می‌کنند علت‌هایش را شناسایی کنند!
- ۲) در جهان ما، امروز پدیده‌های شگفتی وجود دارند که حیرت دانشمندان را برانگیخته و آنها کوشیده‌اند تا علتشان را بدانند!
- ۳) در جهان امروز ما، پدیده‌ها، شگفتی علما را برانگیخته و آنها در تلاشند با علت آن آشنا شوند!
- ۴) در جهان امروز ما، پدیده‌هایی یافت می‌شوند که دانشمندان را حیران کرده و آنها تلاش کرده‌اند که علت‌های آن را بشناسند!

گزینه صحیح ۴

پاسخ

در گزینه «۱» فعل ماضی «حاولوا: تلاش کرده‌اند» به اشتباه به شکل مضارع ترجمه شده، در گزینه «۲» «پدیده‌های شگفتی» نادرست است و «برانگیخته» معادلی ندارد و در گزینه «۳» «علت» مفرد ترجمه شده است.

عین الصّحیح:

۲۰

- ۱) أَتَقَاكُمُ عِنْدَ اللَّهِ مَنْ يَدْعُو الْأَخْرِينَ إِلَى التَّعَايِشِ السَّلْمِيِّ: با تقواترین شما نزد الله کسی است که دیگران را به زندگی مسالمت آمیز فرامی خواند!
- ۲) عَلَيْنَا أَنْ نَتَعَايِشَ لِيَتَجَلَّى الْإِتِّحَادُ بَيْنَ جَمِيعِ مُسْلِمِي الْعَالَمِ: بر ماست که همزیستی کنیم تا اتحاد را بین همه مسلمانان جهان جلوه گر کنیم!
- ۳) أَسْبَابُ هَذِهِ الظَّوَاهِرِ الَّتِي حَدَّثَتْ مَجْهُولَةً لَنَا حَتَّى الْآنَ: علت‌های این پدیده‌هایی که رخ داده، تاکنون برایمان ناشناخته است!
- ۴) تَسَاقَطَتِ الثَّلُوجُ عَلَى الْأَرْضِ فَصَيَّرَتْ وَجْهَ الْأَرْضِ أَبْيَضَ: برف‌ها پی‌درپی بر زمین باریدند، و زمین چهره‌اش سفید شد!

گزینه صحیح ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: با تقواترین شما نزد الله کسی است که دیگران را به همزیستی مسالمت آمیز فرامی خواند!
- گزینه «۲»: بر ماست که همزیستی کنیم تا اتحاد بین همه مسلمانان جهان جلوه گر شود!
- گزینه «۴»: برف‌ها پی‌درپی بر زمین باریدند، پس چهره زمین را سفید گردانیدند!

عین الصّحیح فی التّعریب: «روز بیست و دوم از ماه بهمن روز پیروزی است و ما هر ساله آن

۲۱

را جشن می‌گیریم!»:

- ۱) الْيَوْمِ الْإِثْنَانِ وَالْعَشْرُونَ فِي شَهْرِ «بِهْمَنْ» يَوْمِ الْإِنْتِصَارِ وَنَحْنُ نَحْتَفِلُ بِهِ سَنَوِيًّا
- ۲) الْيَوْمِ الثَّانِي وَالْعَشْرُونَ فِي شَهْرِ «بِهْمَنْ» يَوْمِ النَّصْرِ وَنَحْتَفِلُ بِهَذَا الْيَوْمِ سَنَوِيًّا
- ۳) فِي الْيَوْمِ الْعَشْرُونَ وَالْإِثْنَانِ مِنْ شَهْرِ «بِهْمَنْ» هُوَ يَوْمُ النَّصْرِ وَنَحْتَفِلُ بِهَذَا الْيَوْمِ سَنَوِيًّا
- ۴) الْيَوْمِ الثَّانِي وَالْعَشْرُونَ مِنْ شَهْرِ «بِهْمَنْ» يَوْمِ الْإِنْتِصَارِ وَنَحْنُ نَحْتَفِلُ بِهِ كُلَّ سَنَةٍ!

گزینه صحیح ۴

در گزینه «۱» و در گزینه «۳» «الاثنان: دو» عدد اصلی است نه ترتیبی. در گزینه «۲» و «۱» نیز «از ماه» به اشتباه «فی شهر» ترجمه شده ضمن اینکه «سنویاً: سالیانه» معادل دقیقی برای «هر سال» نیست. «بهذا اليوم» نیز معادل صحیح «آن را» نمی‌باشد.

پاسخ

پاسخ

■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَابِسُ النَّصَّ: (۲۲ - ۲۴)

الفضاء إِسْمٌ يُطَلَّقُ عَلَى الْمُنْطَقَةِ الْوَاقِعَةِ خَارِجَ جَوِّ الْأَرْضِ ، كَمَا يُطَلَّقُ عَلَى الْكَوْنِ الْوَاقِعِ وَرَاءَ الْمَنْظُومَةِ الشَّمْسِيَّةِ أَيْضًا. وَ لَقَدْ دَفَعَتِ الْإِنْسَانُ رَغْبَتَهُ فِي اِكْتِشَافِ الْمَجْهُولِ بِأَنْ يُفَكِّرَ حَوْلَ السَّفَرِ إِلَى الْفُضَاءِ. وَ بَعْدَ مَحَاوَلَاتٍ كَثِيرَةٍ عَنِ طَرِيقِ التَّلْسُكُوبَاتِ وَ فِي عَامِ أَلْفٍ وَ ثَلَاثِمِائَةٍ وَ سِتِّ وَ ثَلَاثِينَ دَارَ أَوَّلُ قَمَرٍ صِنَاعِيٍّ حَوْلَ الْأَرْضِ، وَ فِي عَامِ أَلْفٍ وَ ثَلَاثِمِائَةٍ وَ أَرْبَعِينَ صَعَدَ الْإِنْسَانُ لِأَوَّلِ مَرَّةٍ فِي سَفِينَتِهِ فَدَارَ حَوْلَ الْأَرْضِ، وَ فِي سَنَةِ أَلْفٍ وَ ثَلَاثِمِائَةٍ وَ ثَمَانٍ وَ أَرْبَعِينَ كَانَ الْإِنْسَانُ عَلَى سَطْحِ الْقَمَرِ!

۲۲. يتحدّث موضوع النصّ عن ...

- ① الفضاء و المنظومة الشمسية!
 ② اكتشاف القمر و دوران الأرض حولّه!
 ③ صعود الإنسان لأول مرة إلى الشمس!
 ④ عدم رغبة الإنسان في اكتشاف المجهول!

گزینه صحیح ۱

ترجمه متن:

فضا اسمی است که به منطقه خارج از جو زمین گفته می‌شود، همچنان که به جهان واقع در پشت فراسوی (فراسوی) منظومه شمسی نیز گفته می‌شود. رغبت انسان او را وادار به کشف مجهول کرد تا به سفر به فضا بیندیشد. پس از تلاش‌های بسیار از طریق تلسکوپ‌ها و در سال ۱۳۳۶، نخستین ماهواره به گرد زمین چرخید. در سال ۱۳۴۰ انسان برای اولین بار در سفینه خود بالا رفت و گرد زمین چرخید و در سال ۱۳۴۸ انسان بر روی ماه بود. موضوع متن صحبت می‌کند دربارهٔ

- ① فضا و منظومه شمسی!
 ② کشف ماه و چرخش زمین به گرد آن!
 ③ صعود انسان برای اولین بار به خورشید!
 ④ عدم تمایل انسان در کشف مجهول!

۲۳. ماذا حدث بعد المحاولات الكثيرة عن طريق التلسكوبات لأول مرة؟

- ① دوران أول قمر صناعي حول الأرض!
 ② اكتشاف القمر الصناعي!
 ③ سير الإنسان إلى القمر!
 ④ صعود الإنسان في سفينته الفضائية!

گزینه صحیح ۱

پس از تلاش بسیار از طریق تلسکوپ‌ها برای اولین بار چه اتفاقی افتاد؟

- ① چرخش نخستین ماهواره به گرد زمین!
 ② کشف ماهواره!
 ③ حرکت انسان به سوی ماه!
 ④ صعود انسان در سفینه فضائی اش!

عین الصّحیح فی الإعراب و التّحلیل الصّرفی:

۲۴ «یُفکّر»:

- ۱) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلاثی / فعل و فاعله «حول»
- ۲) من الأفعال المضارعة - مزيد ثلاثی بزيادة حرف واحد - مصدره «تفکّر» / فعل و مع فاعله جملة
- ۳) ماضیه «فکّر» - مزيد ثلاثی بزيادة حرف واحد - لازم / فعل و مع فاعله جملة
- ۴) للغائب - مادته «ف ک ر» - مُتعدّ / فعل و فاعله «حول»

گزینه صحیح ۳

اشتباه سایر گزینه‌ها

گزینه «۱»: فاعل ضمیر هو مستتر است نه حول / گزینه «۲»: مصدر «تفکیر» بر وزن «تفعیل» است
گزینه «۴»: لازم است نه متعدی

عین الخطأ فی ضبط حركات الكلمات:

۲۵

- ۱) لدى جَوَّالٍ تَفَرَّغُ بَطَّارِيئُهُ خلالَ نصفِ يومٍ!
- ۲) الفرسُ قادرٌ على النَّومِ واقفاً على أقدامِهِ!
- ۳) لاحظَ زُمَلائِي إِعصاراً في المحيطِ فَحَيَّرَهُمُ!
- ۴) لا تَجْتَمِعُ خَصَلَتانِ في مؤمنٍ البُخلُ و الكذبُ!

گزینه صحیح ۴

«تَجْتَمِعُ» بر وزن «تَفَعَّلَ» در باب افتعال است. سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: (۲۶ - ۳۰)

۲۶ عین الصّحیح فیما یلی:

- ۱) يَتَكَاثَبُ التَّلْمِيذُ صَدِيقَهُ!
- ۲) تَكَاثَبَ التَّلْمِيذُ صَدِيقَهُ!
- ۳) يُكَاثَبُ التَّلْمِيذُ و صَدِيقَهُ!
- ۴) كَاتَبَ التَّلْمِيذُ صَدِيقَهُ!

گزینه صحیح ۴

باب تفاعل که برای مشارکت دو جانبه به کار می‌رود باید با حرف «و» بیاید. لذا گزینه‌های «۲» و «۱» که هر دو فعل در باب تفاعل هستند، نادرست‌اند زیرا با «و» نیامده‌اند. در گزینه «۳» نیز فعل در باب مفاعلة است و در باب مفاعلة یک فاعل و یک مفعول داریم، و نیاز به حرف «و» نداریم، لذا این گزینه نیز نادرست است.

پاسخ

پاسخ

پاسخ

۲۷.

عین الخطأ فیما یلی:

- ۱) أَنْتُمْ تَفَرَّقُوا / هُمْ تَفَرَّقُوا
 ۲) أَنْتُمْ تَعَارَفَا / هُمَا تَعَارَفَا
 ۳) أَنْتَنْ تَشَارَكَنْ / هُنَّ تَشَارَكَنْ
 ۴) أَنْتُمْ تَخَرَّجُوا / هُمْ تَخَرَّجُوا

گزینه صحیح ۴

فعل‌های دو باب تفاعل و تفعّل، در ماضی و امر در صیغه‌های ضمائر «هما، أنتما»، «هم، أنتم» و «هنّ، أنتنّ» شبیه به همدیگر است. در گزینه «۴» فعل ماضی باید به شکل «تَخَرَّجُوا» باشد اما به اشتباه «تَخَرَّجُوا» آمده است.

۲۸.

عین الخطأ فی استخدام فعل المزیّد الثلاثی حسب المعنی:

- ۱) كانت الشّركاتُ تستخدمُ عمّالاً أقویاءَ لأنّها بحاجةٌ إليهم!
 ۲) مع الأسف الشّدید تساقطت الأمطارُ و انقطعتِ الكهرباء!
 ۳) بعد أخذ درجة النّجاح فی الدّروس ستّخرّجُ هذه السنّة!
 ۴) صدیقی تعب كثيراً لأنّه طوّف حول الكعبة!

گزینه صحیح ۲

«با تأسف شدید بارانها پی در پی باریدند و برق را قطع شد». باید به جای فعل لازم «انقطع: قطع شد» از فعل متعدی «قطع: قطع کرد» استفاده کنیم. سایر گزینه ها صحیح هستند.

- گزینه «۱»: شرکت‌ها کارگرانی قوی را استخدام می‌کردند زیرا به آنها نیازمند بودند.
 گزینه «۳»: بعد از گرفتن نمره قبولی در درسها، امسال فارغ التحصیل خواهیم شد.
 گزینه «۴»: دوستم خیلی خسته شد، زیرا کعبه را بسیار طواف کرده بود.

پاسخ

پاسخ

۲۹. عین الخطأ عن معانى الأبواب:

- ۱) مَنَعَ الطَّيِّبُ والدى عن تناولِ الحلويات فامتنع: المطاوعة
- ۲) تضارب الصَّدِيقان في المدرسة فأخرجهما المدير: التعدّد
- ۳) أجلس الوالد ولده قربه عندما كان يبكي: التَّعدية
- ۴) كان العابدون المؤمنون يستغفرون الله في المسجد: الطَّلب

گزینه صحیح ۲

پاسخ

باب تفاعل بر مشارکت دلالت دارد نه بر تعدد. در گزینه «۱» «امتنع» در باب افتعال است و دلالت بر اثر پذیری دارد. در گزینه «۴» «يستغفرون» دلالت بر طلب و در گزینه «۳» «أجلس: نشاند» متعدی است.

۳۰. عین ما لا يُمكن أن يكونَ فعلَ أمر:

- ۱) رجا تكلّموا أكثر لنا عن محاولتكم في هذا المجال!
- ۲) تعاملوا بجدية قبل الإصابة بمشكلة في أمورهم!
- ۳) للتكلم و البحث عن طريق لحل المشكلي تعالى هنا!
- ۴) لمشاهدة الأفلام عن قريب تفضّل هنا!

گزینه صحیح ۲

پاسخ

با توجه به ضمیر «هم» این فعل در این گزینه به شکل «تعاملوا: همکاری کردند» فعل ماضی است نه امر. در گزینه «۱» «تكلّموا: صحبت کنید»، در گزینه «۳» «تعالى: بیا» و در گزینه «۴» «تفضّلن: بفرمایید» همگی امر هستند.

اصول عقاید

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۳۱	درس ۳	سرشت آدمی	متن	مقدماتی
۳۲	درس ۳	سرشت آدمی	متن	مقدماتی
۳۳	درس ۳	سرشت آدمی	آیه	پیشرفته
۳۴	درس ۳	سرشت آدمی	متن	مقدماتی
۳۵	درس ۳	سرشت آدمی	ترکیبی	پیشرفته
۳۶	درس ۳	سرشت آدمی	آیه	پیشرفته
۳۷	درس ۳	سرشت آدمی	متن	مقدماتی
۳۸	درس ۴	منزلت انسان	آیه	پیشرفته
۳۹	درس ۴	منزلت انسان	متن	مقدماتی
۴۰	درس ۴	منزلت انسان	آیه	مقدماتی
۴۱	درس ۴	منزلت انسان	آیه	پیشرفته
۴۲	درس ۴	منزلت انسان	متن	مقدماتی
۴۳	درس ۴	منزلت انسان	متن	مقدماتی
۴۴	درس ۴	منزلت انسان	متن	مقدماتی
۴۵	درس ۴	منزلت انسان	آیه	پیشرفته

اصول عقاید

۳۱ واژه «فطرت» به چه معناست و به کدام ویژگی پروردگار متعال اشاره دارد؟

- ۱) آفرینش خاص و بدون سابقه - خالق نوآور
 ۲) صفاتی از ذات و سرشت - خالق عادل
 ۳) صفات مشترک - خالق دانا
 ۴) گرایش‌های مشترک - خالق حکیم

گزینه صحیح ۱

واژه «فطرت» به معنای آفرینش خاص و بدون سابقه است و خداوند خالق «نوآور» است که در آفرینش موجودات از چیزی الگوبرداری نکرده است.

پاسخ

۳۲ کدام ویژگی با غرایز انسانی ارتباط دارد؟

- ۱) حقیقت خواهی
 ۲) عدالت طلبی
 ۳) حس سپاسگزاری
 ۴) خوردن و خوابیدن

گزینه صحیح ۳

انسان در پاره‌ای از صفات با حیوانات مشترک است، مانند: خوردن و آشامیدن و خوابیدن. به این صفات که مربوط به جسم انسان است، غرایز (غریزه) گفته می‌شود.

پاسخ

۳۳ مفهوم آیه شریفه «إِنَّ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ، بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا» بیانگر آن است که:

- ۱) خداوند شر و خیر را به انسان الهام کرده است.
 ۲) کسی که بر خلاف آفرینش خود، از صفات ذاتی و نیک خود گردان شود، انسانیت خود را پایمال می‌کند.
 ۳) انسانیت انسان، مربوط به ویژگی‌های فطری است.
 ۴) ویژگی‌های فطری به مسائلی مربوط می‌شود که ما آنها را ماوراء حیوانی می‌دانیم.

گزینه صحیح ۲

اگر کسی برخلاف آفرینش خود، از صفات نیک و ذاتی خود گردان شود، انسانیت خود را پایمال می‌کند و ارزش خویش را از بین می‌برد، آن‌گونه که خالق توانا و حکیم درباره این دسته از انسان‌ها می‌فرماید: «أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ، بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا»: «آیا پنداری که اکثر این کافران حرفی می‌شنوند یا فکر و تعقلی دارند؟ اینان مانند چهارپایانند بلکه (نادانتر و) گمراه‌ترند.»

پاسخ

عبارت‌های زیر به ترتیب با کدام عنوان ارتباط دارد؟

- میل و گرایش انسان به تسلیم، پرستش و خضوع در برابر خداوند
- سرشت انسان به گونه‌ای است که به طور ناآموخته، جانش با خدا آشناست.
- تسلیم بودن در برابر فرامین الهی که کاملاً مطابق فطرت و خلقت بشر است.
- در وجود همه انسان‌ها یافت می‌شود و محدود به زمان و مردم خاصی نیست.

۱) خداگرایی فطری - خداشناسی فطری - اسلام - امور فطری

۲) خداشناسی فطری - اسلام - امور فطری - خداگرایی فطری

۳) اسلام - خداگرایی فطری - خداشناسی فطری - امور فطری

۴) اسلام - امور فطری - خداگرایی فطری - خداشناسی فطری

گزینه صحیح ۱

میدانید

- انسان کشش و گرایش فطری به سوی خدا دارد یعنی شوق و تمنایی در درون او هست که می‌خواهد به خضوع و تسلیم و پرستش در برابر او بپردازد. این میل و گرایش فطری، خداگرایی فطری نامیده می‌شود.

- خداشناسی فطری یعنی، انسان شناخت فطری از خدا دارد. یعنی سرشت انسان چنان است که خودبه‌خود و به‌طور ناآموخته، جانش با خدا آشناست.

- آیین تمام انبیای الهی، اسلام است و اسلام یعنی تسلیم در برابر فرامین الهی که کاملاً مطابق فطرت و خلقت بشر است.

- یکی از ویژگی‌های امور فطری همگانی بودن آن است و در تمام انسان‌ها یافت می‌شود و محدود به هیچ زمان و ملت یا امت خاصی نیست، مانند محبت مادر و فرزند به یکدیگر.

با توجه به سخن مولای متقیان حضرت علی (ع)، مأموریت پیامبران الهی کدام بوده است؟

- ۱) كُلُّ مَوْلُودٍ يُولَدُ عَلَى الْفِطْرَةِ، يَعْنِي الْمَعْرِفَةَ بِأَنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ خَالِقُهُ،
- ۲) وَ وَاَتَرَ إِلَيْهِمْ أَنْبِيَائَهُ، لَيْسَتْ أَدْوَهُمْ مِيثَاقَ فِطْرَتِهِ... وَ يُثِيرُوا لَهُمْ دَفَائِنَ الْعُقُولِ
- ۳) ﴿فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾
- ۴) ﴿فَالَهُمَا فُجُورَهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

گزینه صحیح ۲

پاسخ

میدانید

امیر مؤمنان، علی (ع) مأموریت پیامبران الهی را زدودن پرده‌های غفلت از مقابل فطرت انسانی معرفی می‌نماید: «فَبَعَثَ فِيهِمْ رَسُولَهُ وَ وَاَتَرَ إِلَيْهِمْ أَنْبِيَائَهُ، لَيْسَتْ أَدْوَهُمْ مِيثَاقَ فِطْرَتِهِ... وَ يُثِيرُوا لَهُمْ دَفَائِنَ الْعُقُولِ» «خداوند، رسولان خود را به سوی انسانها فرستاد و انبیای خود را یکی پس از دیگری مأموریت داد تا وفای به پیمان فطرت را از آنها مطالبه کنند... و گنجینه‌های خرد را در میان آنان برانگیزانند.»

از آیه شریفه ﴿فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾ کدام موضوع مستفاد می‌گردد؟

- ۱) انسان در سختی‌ها خدا را با اخلاص می‌خواند پس از رفع گرفتاری از یاد خدا غافل می‌شود.
- ۲) هر کودکی بر اساس فطرت الهی به دنیا می‌آید، یعنی خداوند عزیز و بزرگ را به عنوان آفریننده خود می‌شناسد.
- ۳) آفرینش خدا، تغییر پذیر نیست. این است همان دین پایدار، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.
- ۴) دین الهی منطبق با سرشت آدمی و گرایش‌های فطری ما است.

گزینه صحیح ۱

پاسخ

میدانید

همه انسان‌ها بر اساس فطرت خود، در لحظات سخت زندگی، آفریننده خود یعنی خدای توانا را با اخلاص می‌خوانند اما انسان‌های رشد نیافته و مشرکین پس از گذر از سختی به ناگاه شرک می‌ورزند. معنی آیه: «[مشرکان] زمانی که در کشتی سوار می‌شوند [و در وسط دریا امواج خطرناک آنها را محاصره می‌کند] خدا را در حالی که ایمان و عبادت را برای او خالص می‌کنند، می‌خوانند و چون به سوی خشکی نجاتشان می‌دهد به ناگاه شرک می‌ورزند.»

۳۷ کدام گزینه در ارتباط با «امور فطری» نادرست است؟

- ۱) همگانی است و مانند محبت مادر به فرزند، اختصاص به ملت و منطقه خاصی ندارد.
- ۲) نیاز به آموزش و تعلیم یعنی اکتساب ندارد و از نهاد آدمی برمی‌خیزد.
- ۳) قابل دگرگونی و تغییر نیست، اگر چه قابل غفلت و کم توجهی هست.
- ۴) مربوط به جسم و تن آدمی است و مادی تلقی می‌شود نه معنوی.

گزینه صحیح ۴

پاسخ

امور فطری مربوط به حقیقت ما یعنی جان و روح آدمی است و معنوی تلقی می‌شود نه مادی.

۳۸ آیه شریفه «وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ» به کدام دسته از مخلوقات خداوند اشاره دارد و حاوی

چه نکته‌ای است؟

- ۱) انسان - تکامل نامحدود
- ۲) فرشتگان - ثبوت جایگاه
- ۳) جنیان - تکامل نامحدود
- ۴) حیوانات - عدم تکامل

گزینه صحیح ۲

پاسخ

حیوانات به دلیل نداشتن عقل و اختیار و تکلیف، نه توان تکامل دارند و نه از جایگاه و منزلت حیوانی خود به پایین‌تر سقوط می‌کنند. فرشتگان نیز به دلیل نداشتن غضب و شهوت و توان گناه، از جایگاه خود بالاتر و پایین‌تر نمی‌روند. قرآن کریم می‌فرماید: «وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ»: «و هیچ‌یک از ما [فرشتگان] نیست؛ مگر [اینکه] برای او [مقام و] مرتبه‌ای معین است.»

به فرموده رسول خدا (ص): «همانا خداوند متعال، ملائکه را آفرید و آنها را فقط داد، و حیوانات را آفرید و آنها را فقط داد، و انسان را آفرید و در آنان را ترکیب کرد؛ بنابراین هر کسی که خود را فرمانده و غالب بر خود کند از فرشتگان برتر است، و هر کسی که خود را فرمانده و غالب بر خود کند از حیوانات پست تر است.»

- ۱) عقل - شهوت - عقل و شهوت - عقل - شهوت - شهوت - عقل
- ۲) شهوت - عقل - تمایلات جسمانی و نفسانی - شهوت - عقل - عقل - شهوت
- ۳) عقل - عقل - عقل و شهوت - عقل - شهوت - شهوت - عقل
- ۴) شهوت - شهوت - تمایلات جسمانی و نفسانی - شهوت - عقل - عقل - شهوت

گزینه صحیح ۱

پاسخ

میدانید

رسول خدا (ص) می‌فرماید: «همانا خداوند متعال، ملائکه را آفرید و آنها را فقط عقل داد، و حیوانات را آفرید و آنها را فقط شهوت (تمایلات جسمانی و نفسانی) داد، و بنی آدم را آفرید و در آنان عقل و شهوت را ترکیب کرد؛ بنابراین هر کسی که عقل خود را فرمانده و غالب بر شهوتش کند از فرشتگان برتر است، و هر کسی که شهوت خود را فرمانده و غالب بر عقلش کند از حیوانات پست تر است.»

این که خداوند می‌فرماید: «ما امانت را بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها عرضه داشتیم، آنها از حمل آن سر برتافتند و از آن هراسیدند، اما انسان آن را بر دوش کشید؛ او بسیار ظالم و جاهل است» منظور از امانت الهی کدام است؟

- ۱) قدرت بیان
- ۲) تکامل نامحدود
- ۳) ولایت
- ۴) امانتداری

گزینه صحیح ۳

پاسخ

میدانید

﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا﴾: «ما امانت را بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها عرضه داشتیم، آنها از حمل آن سر برتافتند و از آن هراسیدند، اما انسان آن را بر دوش کشید؛ او بسیار ظالم و جاهل است [چون قدر این مقام عظیم را نشناخت و به خود ستم کرد].»
 امام رضا (ع) در جواب کسی که درباره این امانت مهم سؤال کرده بود، فرمود: ﴿الْأَمَانَةُ [هِیَ] الْوَلَايَةُ...﴾: «این امانت همان ولایت است.»

۴۱ با توجه به آیات «هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا» و «وَسَخَّرَ لَكُمْ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبِينَ وَ سَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ» کدام یک از مواهب الهی مسخر انسان گردیده است؟

- ۱) آب ۲) خاک ۳) طبیعت ۴) شبانه روز

گزینه صحیح ۳

میدانید

طبیعت و هر آنچه در آن است برای ما و سودرسانی به ما، آفریده شده است. آیات «هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا» و «وَسَخَّرَ لَكُمْ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبِينَ وَ سَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ» دلالت بر این حقیقت می‌کند.

۴۲ کدام گزینه در علل پذیرش امانت الهی از سوی انسان نادرست است؟

- ۱) امکان تکامل و هدایت نامحدود ۲) قدرت تعقل و تفکر
۳) توان قبول مسئولیت و تکلیف ۴) عدم اراده و قدرت

گزینه صحیح ۴

میدانید

تنها انسان با داشتن عقل و اختیار و توان قبول مسئولیت و تکلیف، و امکان تکامل و هدایت نامحدود، از عهده پذیرش و حفظ امانت الهی برمی‌آید، چرا که سایر موجودات با تمام بزرگی و عظمتی که دارند به دلیل نداشتن این قابلیت‌ها از عهده آن بر نمی‌آیند.

۴۳ پذیرش ولایت الهی به معنای قبول اختیاری و تسلیم در برابر فرامین کسانی است که از سوی خدای حکیم، حق به آنها بخشیده شده است.

- ۱) ولایت اوصیا- حکومت ۲) ولایت پیامبران- نبوت
۳) حکومت خدا- حکومت ۴) حکومت پیامبران- امامت

گزینه صحیح ۳

میدانید

پذیرش ولایت الهی به معنای قبول اختیاری حکومت خدا و تسلیم در برابر فرامین کسانی است که از سوی خدای حکیم، حق حکومت به آنها بخشیده شده است.

پاسخ

پاسخ

پاسخ

به فرموده قرآن کریم ارزشمندترین نیروی انسان پس از آفرینش و خلقت او کدام است؟

- ۱) اراده و اختیار ۲) نیروی تعقل ۳) قدرت بیان ۴) نیروی از حق

گزینه صحیح ۳

میدانید

خداوند متعال آن قدر توان سخن و زبان آوری را مهم و ارزشمند می‌داند که بلافاصله پس از ذکر خلقت انسان، این لطف و اکرام را یادآور می‌شود و می‌فرماید: ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ، عَلَّمَهُ الْبَيَانَ﴾: «انسان را آفرید و به او بیان را آموخت.»

پاسخ

با توجه به مفهوم آیه ﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ، قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ﴾

گزینه نادرست کدام است؟

- ۱) ما تسلط و مالکیت و حکومت بر زمین را برای شما قرار دادیم.
 ۲) انواع وسایل زندگی را برای شما فراهم ساختیم، اما کم‌تر شکرگزاری می‌کنید.
 ۳) لازمه شکرگزاری، اطاعت از فرامین و قوانین الهی است.
 ۴) شکر نعمت‌های الهی در این است که ما هر نعمتی را در هر جا استفاده کنیم.

گزینه صحیح ۴

میدانید

﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ، قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ﴾:

«ما تسلط و مالکیت و حکومت بر زمین را برای شما قرار دادیم؛ و انواع وسایل زندگی را برای شما فراهم ساختیم؛ اما کمتر شکرگزاری می‌کنید.»
 شکر نعمت‌های الهی در این است که ما هر نعمتی را در جای خود و متناسب با ارزش آن استفاده کنیم. هم‌چنین اگر هر کار مهمی انجام بدهیم اما به وظیفه بندگی و اطاعت از پروردگاران عمل نکنیم، شکر گزار نخواهیم بود.

پاسخ

انگلیسی

حیطه شناختی	زیر واحد یادگیری	واحد یادگیری	فصل	شماره سوال
مقدماتی	Pronunciation	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۴۶
مقدماتی	Grammar	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۴۷
پیشرفته	Grammar	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۴۸
پیشرفته	Grammar	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۴۹
مقدماتی	Vocabulary	Conversation / New Words and Expressions	Lesson ۲: Wonders of Creation	۵۰
مقدماتی	Vocabulary	Conversation / New Words and Expressions	Lesson ۲: Wonders of Creation	۵۱
مقدماتی	cloze	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۵۲
مقدماتی	cloze	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۵۳
مقدماتی	cloze	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۵۴
مقدماتی	cloze	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۵۵
مقدماتی	cloze	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۵۶
پیشرفته	Reading	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۵۷
پیشرفته	Reading	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۵۸
پیشرفته	Reading	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۵۹
پیشرفته	Reading	Listening and Speaking / Pronunciation / Writing	Lesson 1: Saving Nature	۶۰

سرگروه دپارتمان انگلیسی: جناب آقای مهدی احمدی

46. Which of the following doesn't have falling intonation?

- 1 What does your father do?
- 2 Where are you going to go?
- 3 Is that a new doctor?
- 4 The students will visit a museum.

پاسخ

گزینه صحیح ۳

میدانید

وقتی شما درخواستی دارید یا اطلاعات جدیدی ارائه می‌کنید، باید لحن افتان داشته باشید (دلیل حذف گزینه‌های «۱» و «۲»). جملات خبری نیز لحن افتان دارند (دلیل حذف گزینه «۴»). اما جملات پرسشی Yes / NO لحن خیزان دارند.

47. Odd one out!

- 1 plain, school, cinema, sea
- 2 apple, computer, book, pen
- 3 attention, pain, danger, love
- 4 brother, farmer, teacher, country

پاسخ

گزینه صحیح ۴

کدام گزینه از بقیه متمایز است؟
گزینه «۴»: چون سه مورد آن اسم شخص (person) و یک مورد اسم مکان (place) آمده است؛ هر چهار مورد گزینه «۱» اسم مکان، چهار مورد گزینه «۲» اسم شیء (thing) و چهار مورد گزینه «۳» اسم ایده و نظر (idea) هستند.

48. How many 'plural nouns' are there in the following box?

children / life / feet / women / wolves / rule / word / buses / man / lakes

1 5

2 6

3 7

4 8

پاسخ

گزینه صحیح ۲

چه تعداد «اسم جمع» در کادر زیر وجود دارد؟

۶ مورد: lakes / buses / wolves / women / feet / children

49. Which sentence is WRONG in 'Capitalizing'?

- 1 The Eiffel Tower is a metal structure.
- 2 Avicenna was an Iranian famous doctor.
- 3 My sister lost in Golestan forest.
- 4 His daughter lives in Mashhad.

پاسخ

گزینه صحیح ۳

کدام جمله به لحاظ قوانین Capitalization نادرست است؟

میدانید

جنگل گلستان اسم خاص (Proper Noun) محسوب می‌شود و باید حرف نخست هر دو کلمه با حروف بزرگ تایپ شود.

50. Sputnik finally went into around the Earth in 1957.

1 orbit	2 moon
3 observatory	4 telescope

پاسخ

گزینه صحیح ۱

سرانجام (سفینه) اسپوتنیک در سال ۱۹۵۷ میلادی در مدار زمین قرار گرفت.

(۱) مدار (۲) ماه، قمر (۳) رصدخانه (۴) تلسکوپ

51. Planets of the Solar System are really amazing but not

1 such much like	2 so much alike
3 such a like	4 so like

پاسخ

گزینه صحیح ۲

سیاره‌های منظومه شمسی واقعاً شگفت‌انگیز هستند ولی خیلی شبیه به هم نیستند.

اصطلاح be so much alike به معنای «خیلی شبیه به هم بودن» است که در ص ۴۷ کتاب ویژن ۱ به کار رفته است.

52 Cloze

We need to save animals and plants and 52 them. All humans are going to work 53 to have a beautiful home. If we work hard, we 54 clean air and water in the future. We will have a/an 55 place to live. 56 , we will save Earth for our children.

- 1 destroy 2 take care of 3 put out 4 cut down

پاسخ

گزینه صحیح ۲

ما نیاز داریم حیوانات و گیاهان را نجات دهیم و مراقب آن‌ها باشیم. همه انسان‌ها قصد دارند با هم کار کنند تا وطن زیبایی داشته باشند. اگر ما سخت کار کنیم، هوا و آب پاکی در آینده خواهیم داشت. ما محل امنی برای زندگی خواهیم داشت. با این روش، ما کره زمین را برای بچه‌هایمان حفظ خواهیم کرد.

- (۱) ویران کردن (۲) مراقب ... بودن (۳) مهار کردن (۴) قطع کردن

53.

- 1 each other 2 others 3 together 4 another

پاسخ

گزینه صحیح ۳

- (۱) همدیگر (۲) دیگران (۳) با هم (۴) دیگر

54.

- 1 have 2 has 3 are going to have 4 will have

پاسخ

گزینه صحیح ۴

عبارت شرطی نوع ۱، در صفحه ۴۱ کتاب درسی‌تان استفاده شده و جواب شرط باید به زمان آینده ساده آورده شود. این مبحث را در درس ۳ ویزن ۲ خواهید خواند.

55.

- 1 safe 2 endangered 3 natural 4 proper

پاسخ

گزینه صحیح ۱

- (۱) امن (۲) در معرض خطر (۳) طبیعی (۴) مناسب

56.

- 1 In this way 2 Besides 3 Despite 4 Instead

پاسخ

گزینه صحیح ۱

- (۱) با این روش (۲) علاوه بر این (۳) با وجود (۴) در عوض

57. Reading

As of 2002, it was estimated that 30000- 50000 Asian elephants survive in the world; some experts believe that in 2021 the number is closer to 30000. More than 13000 of the above number are maintained in human care in Asian elephant range countries. Elephants have hair all over their bodies. The African elephant is the largest living land mammal. The elephant trunk serves as a nose, a hand, an extra foot, and a tool for gathering food, siphoning water, and much more. Elephants can live in nearly any habitat that has enough food and water. Only the male Asian elephants have tusks. The tusks of elephants grow through their life. Elephants don't drink with their trunks, but use them as "tools" to drink with. Elephants can swim- they use their trunk to breathe. The elephant is the only mammal that can't jump. An elephant's tooth can weigh as much as three kilograms. An elephant in the wild can eat anywhere from 100- 1000 pounds of vegetation in a 16 hour period. In a day, an elephant can drink 50 gallons (200 liters) of water. An elephant's trunk can hold 2.5 gallons of water.

What does the passage mainly discuss?

1 The elephants habitat	2 Facts about the elephants
3 The elephants in danger	4 Asian elephants

پاسخ

گزینه صحیح ۲

از سال ۲۰۰۲، تخمین زده شد که ۳۰۰۰۰ تا ۵۰۰۰۰ فیل آسیایی در جهان زنده مانده‌اند. برخی از کارشناسان معتقدند که در سال ۲۰۲۱ این تعداد نزدیک به ۳۰۰۰۰ خواهد بود. بیش از ۱۳۰۰۰ از تعداد فوق تحت مراقبت‌های انسانی در کشورهای محدوده فیل آسیایی نگهداری می‌شوند. فیل‌ها در تمام بدن خود مو دارند. فیل آفریقایی بزرگ‌ترین پستاندار خشکی است. خرطوم فیل به عنوان یک بینی، یک دست، یک پای اضافی، و ابزاری برای جمع‌آوری مواد غذایی، ریختن آب و موارد دیگر استفاده می‌شود. فیل‌ها می‌توانند تقریباً در هر زیستگاهی که غذا و آب کافی داشته باشد، زندگی کنند. فقط فیل‌های نر آسیایی دارای عاج هستند. عاج فیل‌ها در طول زندگی‌شان رشد می‌کند. فیل‌ها با خرطوم خود (چیزی) نمی‌نوشند، بلکه از آن به عنوان «ابزاری» برای نوشیدن استفاده می‌کنند. فیل‌ها می‌توانند شنا کنند - از خرطوم خود برای تنفس استفاده می‌کنند. فیل تنها پستانداری است که نمی‌تواند بپرد. دندان یک فیل می‌تواند به اندازه سه کیلوگرم وزن داشته باشد. یک فیل در طبیعت می‌تواند در یک دوره شانزده ساعته از ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ پوند پوشش گیاهی بخورد. در یک روز، یک فیل می‌تواند ۵۰ گالن (۲۰۰ لیتر) آب بنوشد. خرطوم یک فیل می‌تواند دو و نیم گالن آب را در خود نگه دارد. این متن اساساً درباره حقایق درباره فیل‌ها صحبت می‌کند.

58. Which of the following is NOT correct according to the passage?

- 1 Elephants drink water through their trunks.
- 2 It is impossible for elephants to jump.
- 3 The number of elephants in Asia is more than the other regions in the world.
- 4 The elephant needn't a special habitat to live.

پاسخ

گزینه صحیح ۱

کدام یک از موارد زیر بر طبق متن درست نیست؟ «فیل‌ها از طریق خرطوم‌شان آب می‌نوشند.» درست آن است که بگوییم فیل‌ها با کمک خرطوم‌شان آب را داخل دهانشان می‌ریزند، ولی از طریق خرطوم مستقیماً نمی‌توانند آب را بنوشند.

59. What makes elephants different from other mammals is

- 1 to weigh so much
- 2 not to jump
- 3 not to drink water through the trunk
- 4 swimming across a lake

پاسخ

گزینه صحیح ۲

چیزی که فیل‌ها را از دیگر پستانداران متفاوت می‌سازد، «نپریدن» است.

60. Elephants use their trunks to do the following EXCEPT

1 breathing	2 gathering food
3 maintaining	4 eating vegetation

پاسخ

گزینه صحیح ۳

فیل‌ها از خرطوم‌شان برای انجام کارهای زیر استفاده می‌کنند، به جز «نگهداری».

ریاضی و آمار

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۶۱	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۳: معادله‌های شامل عبارت‌های گویا	حل معادلات گویا	مقدماتی
۶۲	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۳: معادله‌های شامل عبارت‌های گویا	حل معادلات گویا	مقدماتی
۶۳	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۳: معادله‌های شامل عبارت‌های گویا	حل معادلات گویا	پیشرفته
۶۴	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۳: معادله‌های شامل عبارت‌های گویا	کاربرد معادلات گویا در مسائل	پیشرفته
۶۵	فصل ۲: تابع	درس ۱: مفهوم تابع	معرفی رابطه و معرفی تابع	مقدماتی
۶۶	فصل ۲: تابع	درس ۱: مفهوم تابع	معرفی تابع با نمودار مختصاتی	مقدماتی
۶۷	فصل ۲: تابع	درس ۱: مفهوم تابع	معرفی رابطه و معرفی تابع	مقدماتی
۶۸	فصل ۲: تابع	درس ۱: مفهوم تابع	معرفی رابطه و معرفی تابع	مقدماتی
۶۹	فصل ۲: تابع	درس ۱: مفهوم تابع	معرفی رابطه و معرفی تابع	مقدماتی
۷۰	فصل ۲: تابع	درس ۱: مفهوم تابع	معرفی تابع با نمودار ون	مقدماتی

سرگروه دبیران ریاضی و آمار: سرکار خانم لاله رامین مؤید

ریاضی و آمار

۶۱ حاصل ضرب ریشه‌های معادله $\frac{1}{4-x^2} - \frac{x-1}{x-2} = \frac{1}{x+2}$ کدام گزینه است؟

- ۱) ۲ ۲) -۲ ۳) ۳ ۴) -۳

گزینه صحیح ۴

پاسخ

$$\frac{1}{4-x^2} - \frac{x-1}{x-2} = \frac{1}{x+2}$$

$$\Rightarrow \frac{-1-(x-1)(x+2)-(x-2)}{(x-2)(x+2)} = 0$$

$$\Rightarrow -1 - x^2 - 2x + x + 2 - x + 2 = 0$$

$$\Rightarrow -x^2 - 2x + 3 = 0$$

$$\text{ریشه } P = \frac{c}{a} = \frac{3}{-1} = -3$$

۶۲ معادله $\frac{3x}{x^2-5x+6} - 1 = \frac{3}{x-3}$ چند ریشه دارد؟

- ۱) صفر ۲) ۱ ۳) ۲ ۴) ۳

گزینه صحیح ۳

پاسخ

$$\frac{3x}{x^2-5x+6} - 1 = \frac{3}{x-3}$$

$$\Rightarrow \frac{3x-(x-2)(x-3)-3(x-2)}{(x-2)(x-3)} = 0$$

$$\Rightarrow 3x - x^2 + 5x - 6 - 3x + 6 = 0$$

$$\Rightarrow -x^2 + 5x = 0$$

$$\Rightarrow x(-x+5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 & \text{ق ق} \\ x = 5 & \text{ق ق} \end{cases}$$

اگر $x = 5$ یک ریشه معادله $\frac{a+1}{3x-7} = \frac{a+2}{x^2-x-10}$ باشد، ریشه دیگر آن برابر با کدام گزینه

است؟

۴) -3

۳) $-\frac{1}{4}$

۲) $\frac{1}{4}$

۱) 3

گزینه صحیح ۳

وقتی ریشه معادله داده می‌شود، می‌توان آن را به جای x قرار داد.

پاسخ

$$x = 5 \left(\frac{a+1}{3x-7} = \frac{a+2}{x^2-x-10} \right)$$

$$\frac{a+1}{4} = \frac{a+2}{5}$$

$$\Rightarrow 5a + 5 = 4a + 8 \Rightarrow a = 3$$

$a = 3$ را در معادله جایگذاری می‌کنیم، بنابراین داریم:

$$\frac{4}{3x-7} = \frac{5}{x^2-x-10} \Rightarrow 4x^2 - 4x - 40 = 15x - 35$$

$$\Rightarrow 4x^2 - 19x - 5 = 0$$

$$\Delta = (19)^2 - 4(4)(-5) = 441$$

$$x_1, x_2 = \frac{19 \pm \sqrt{441}}{8} = \frac{19 \pm 21}{8} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{19+21}{8} = 5 \\ x_2 = \frac{19-21}{8} = -\frac{1}{4} \end{cases}$$

مریم و دوستانش یک کیک را بین هم تقسیم کردند. قبل از خوردن کیک، یک نفر جمع آنها را ترک کرد و دوباره مجبور شدند کیک را تقسیم کنند. اگر مجموع سهم هر دو مرحله برای هر نفر $\frac{5}{6}$ باشد، تعداد دوستان مریم در ابتدا چند نفر بوده است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

گزینه صحیح ۲

پاسخ

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x-1} = \frac{5}{6} \Rightarrow \frac{x-1+x}{x(x-1)} = \frac{5}{6} \Rightarrow \frac{2x-1}{x^2-x} = \frac{5}{6}$$

$$\Rightarrow 5x^2 - 5x = 12x - 6 \Rightarrow 5x^2 - 17x + 6 = 0$$

$$\Rightarrow (\Delta x - 2)(\Delta x - 15) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{2}{5} & \text{غ ق ق} \\ x = 3 & \text{ق ق} \end{cases}$$

بنابراین در ابتدای کار، کیک بین ۳ نفر تقسیم شده است که یک نفر از آنها مریم است، پس تعداد دوستان مریم ۲ نفر می‌باشند.

اگر $f = \{(5, 7), (3, 5), (\sqrt{9}, a^2 + 1), (2a + 1, 6), (-3, b + 2)\}$ تابع باشد، حاصل $a + 2b$ برابر با کدام گزینه است؟

-۲ (۴)

۴ (۳)

-۶ (۲)

۶ (۱)

گزینه صحیح ۱

پاسخ

میدانید

اگر f تابع زوج مرتبی باشد، مؤلفه‌های اول نباید تکراری باشد، در غیراین صورت مؤلفه‌های دوم نیز باید با هم برابر باشند.

$$5 = a^2 + 1 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2$$

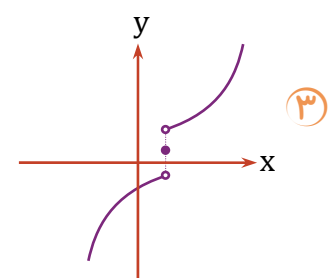
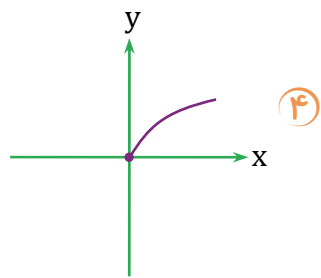
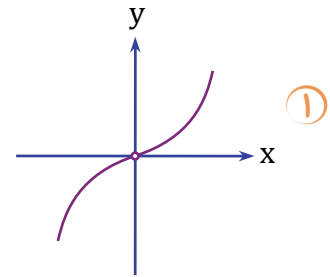
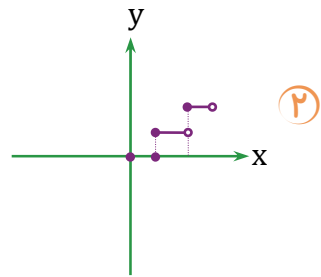
$$a = 2 \Rightarrow \{(\underline{5}, 7), (3, 5), (3, 5), (\underline{5}, 6), (-3, b + 2)\}$$

به دلیل وجود زوج مرتب‌های $(5, 6)$ و $(5, 7)$ این رابطه تابع نیست.

$$a = -2 \Rightarrow \{(5, 7), (3, 5), (3, 5), (-3, 6), (-3, b + 2)\}$$

$$b + 2 = 6 \Rightarrow b = 4$$

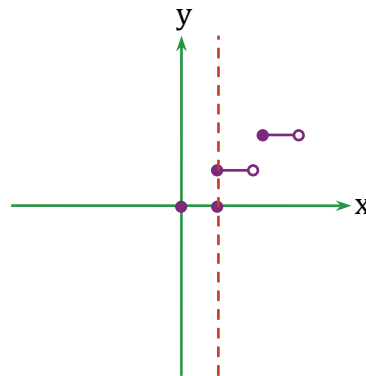
$$a + 2b = -2 + 8 = 6$$

گزینه صحیح ۲

پاسخ

نمودار، وقتی تابع است که خط موازی محور y ها، آن را حداکثر در یک نقطه قطع کند.

در این نمودار، دو نقطه برخورد داریم.

۶۷

کدام گزینه نمی‌تواند یک تابع را توصیف کند؟

- ۱) رابطه‌ای که به افراد یک شهر، کد ملی آن‌ها را نسبت می‌دهد.
- ۲) رابطه‌ای که به هر فرد، مادرش را نسبت می‌دهد.
- ۳) رابطه‌ای که به هر شخص، درجه حرارت بدنش را در زمان ثابت نسبت می‌دهد.
- ۴) رابطه‌ای که به هر شهر، سوغاتی آن شهر را نسبت می‌دهد.

گزینه صحیح ۴

(گز، اصفهان)

(پولکی، اصفهان)

تنها موردی که می‌تواند X تکراری داشته باشد، رابطه‌ای است که به هر شهر، سوغاتی آن شهر را نسبت می‌دهد.

پاسخ

۶۸

کدام گزینه تابع نیست؟

- ۱) $\{(1,5), (2,4), (3,1), (1,5)\}$
- ۲) $\{(4,7)\}$
- ۳) $\{(2,-1), (3,-1), (4,-1)\}$
- ۴) $\{(3,7), (-2,1), (\sqrt{9}, 6)\}$

گزینه صحیح ۴

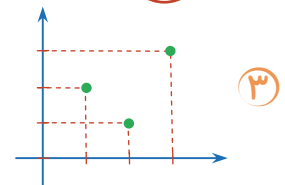
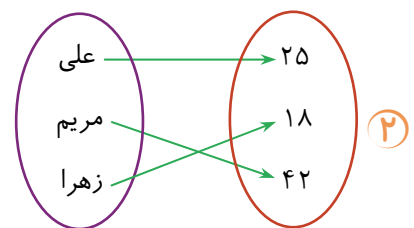
گزینه «۴» به دلیل برابر بودن مولفه‌های اول دو زوج مرتب $(\sqrt{9}, 6)$, $(3,7)$ تابع نیست.

پاسخ

۶۹

کدام گزینه از نظر مفهوم تابع بودن با بقیه متفاوت است؟

- ۱) رابطه‌ای که به هر فرد، سن آنها را در یک زمان مشخص نسبت می‌دهد.

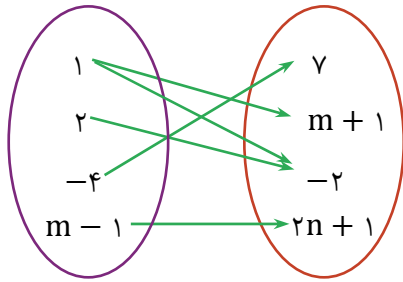
- ۲) رابطه‌ای که به هر فرد، اتومبیل شخصی او را نسبت می‌دهد.
- ۳)
- ۴)

گزینه صحیح ۴

گزینه «۴» به دلیل اینکه یک فرد می‌تواند چند اتومبیل داشته باشد، تابع نیست.

پاسخ

۷۰. اگر نمودار زیر یک تابع باشد، مقدار $m - n$ برابر با کدام گزینه است؟

۱) -۶

۲) ۶

۳) صفر

۴) -۳

گزینه صحیح ۱

پاسخ

$$\left\{ (\underline{1}, -2), (\underline{1}, m+1), (2, -2), (-4, 7), (m-1, 2n+1) \right\}$$

$$m+1 = -2 \Rightarrow m = -3$$

$$\left\{ (1, -2), (1, -2), (2, -2), (\underline{-4}, 7), (\underline{-4}, 2n+1) \right\}$$

بنابراین داریم:

$$2n+1 = 7 \Rightarrow 2n = 6 \Rightarrow n = 3$$

$$m - n = -3 - 3 = -6$$

علوم و فنون ادبی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۷۱	فصل ۲	درس ۴: تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۷۲	فصل ۲	درس ۴: تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۷۳	فصل ۲	درس ۴: تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۷۴	فصل ۲	درس ۴: تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۷۵	فصل ۲	درس ۴: تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۷۶	فصل ۲	درس ۴: تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	پیشرفته
۷۷	فصل ۱	درس ۳: واج‌آرایی، واژه‌آرایی	آرایه‌های ادبی	پیشرفته
۷۸	فصل ۱	درس ۳: واج‌آرایی، واژه‌آرایی	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۷۹	فصل ۱	درس ۳: واج‌آرایی، واژه‌آرایی	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۸۰	فصل ۱	درس ۳: واج‌آرایی، واژه‌آرایی	آرایه‌های ادبی	پیشرفته

سرگروه دبیران علوم و فنون ادبی: سرکار خانم نگار داودی

علوم و فنون ادبی

۷۱. هر یک از توضیحات زیر، به ترتیب مربوط به کدام زبان است؟

الف) زبان رسمی ساسانیان

ب) زبان عمومی سراسر ایران پس از نفوذ اعراب

ج) زبان محاوره و مکاتبه مقامات دولتی ساسانی

د) زبان رایج در دوره اشکانیان

- ۱) دری - پهلوی - میانه - میانه
 ۲) پهلوی - دری - دری - میانه
 ۳) فارسی نو - دری - میانه - دری
 ۴) پهلوی - دری - میانه - میانه

گزینه صحیح ۲

میدانید

پارتی ← زبان رایج در دوره اشکانیان
 پهلوی ← زبان رایج در دوره ساسانیان
 } فارسی میانه

زبان رسمی ایران پس از نفوذ اعراب
 فارسی نو (دری) } زبان محاوره و مکاتبه مقامات دولتی ساسانی
 زبان فارسی + خط عربی

۷۲. تاریخ رواج فارسی میانه و فارسی باستان، به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

- ۱) ۵۵۹ تا ۳۰۰ قبل از میلاد - حدود ۳۳۰ قبل از میلاد تا حدود ۷۰۰ میلادی
 ۲) ۵۵۰ تا ۳۰۰ قبل از میلاد - حدود ۳۳۰ قبل از میلاد تا حدود ۷۰۰ میلادی
 ۳) حدود ۳۰۰ قبل از میلاد تا حدود ۷۰۰ میلادی - ۵۵۹ تا ۳۳۰ قبل از میلاد
 ۴) حدود ۳۳۰ قبل از میلاد تا حدود ۷۰۰ میلادی - ۵۹۹ تا ۳۵۰ قبل از میلاد

گزینه صحیح ۳

پاسخ

پاسخ

۷۳. کدام گزینه درباره «یادگار زریران» و «درخت آسوریک» درست است؟

- ۱) اصل پارسی دارند - اندرزنامه منثور هستند
 ۲) اصل پارسی دارند - اندرزنامه منظوم هستند
 ۳) اصل پارسی دارند - اندرزنامه منظوم هستند
 ۴) اصل پارسی دارند - اندرزنامه منثور هستند

گزینه صحیح ۱

میدانید

یادگار زریران و درخت آسوریک:

- اشعار باقی مانده به زبان پهلوی اند.
- تعلیمی و اخلاقی اند.
- در میان اندرزنامه‌های منثور جای دارند.
- اصل پارسی دارند.

۷۴. چند مورد از موارد ذکر شده نادرست است؟

- الف) از ویژگی‌های شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم سادگی فکر و روانی کلام است و از استعاره و تشبیه بهره‌ای برده نمی‌شود.
 ب) ناصر خسرو در سرودن قصیده‌های اندرزی شیوه شهید بلخی را دارد.
 ج) در زمان سامانیان، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی به شمار می‌آمد.
 د) قرن چهارم، دوره طلایی همراه با شکوفایی روح ایرانی بود که با ابوعلی سینا آغاز شد و با شاعر بی نظیری چون فردوسی ادامه یافت.
 ه) یعقوب لیث صفاری خود به زبان عربی آشنایی نداشت، ولی اجازه داد تا مدت کوتاهی این زبان در دستگاه حکومت او به کار رود.
 و) زبان فارسی دری، نخست در شرق و شمال شرقی ایران رواج پیدا کرد.

- ۱) سه
 ۲) چهار
 ۳) دو
 ۴) پنج

گزینه صحیح ۲

شکل صحیح موارد نادرست:

- الف) آوردن استعاره‌های دلپذیر و تشبیهات گوناگون از ویژگی‌های شعر این دوره است.
 ب) ناصر خسرو شیوه «کسایی مروزی» را ادامه می‌دهد.
 د) قرن چهارم با دانشمند بزرگی چون محمدبن زکریای رازی آغاز شد.
 ه) یعقوب لیث نه با زبان عربی آشنایی داشت و نه اجازه داد این زبان در دستگاه حکومت او به کار رود.

توضیح ذکرشده در کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) محمدبن جریر طبری کتاب «تاریخ الرّسل و الملوک» را به زبان عربی نوشته بود.
- ۲) بلعمی با ترجمه کتاب تاریخ الرّسل و الملوک و افزودن اطلاعاتی از تاریخ ایران به آن و همچنین با حذف مطالبی از اصل آن، کتابی به صورت مستقل به نام «تاریخ بلعمی» تألیف کرد.
- ۳) کتاب «شاهنامه ابومنصوری» تاریخ گذشته ایران است که امروز فقط چند صفحه‌ای از مقدمه آن باقی مانده است و در سال ۳۳۶ قمری به دست عده‌ای از دانشمندان خراسان نوشته شد.
- ۴) جمعی از دانشمندان کتاب تفسیر طبری را از عربی به فارسی برگرداندند.

گزینه صحیح ۳

پاسخ

کتاب «شاهنامه ابومنصوری» حدود سال ۳۴۶ قمری به دست عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته شد.

براساس ویژگی‌های شعر «کسایی»، کدام بیت سروده اوست؟

۱) دلم ای دوست تو دانی که هوای تو کند	لب من خدمت خاک کف پای تو کند
۲) به شاهراه نیاز اندرون سفر مسگال	که مرد کوفته گردد بدان ره اندر سخت
۳) زمین آمد از سم اسپان به جوش	به ابر اندر آمد فغان و خروش
۴) نوبهار آمد و آورد گل و یاسمنا	باغ همچون تبت و راغ به سان عدنا

گزینه صحیح ۲

پاسخ

بررسی گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: شعر منوچهری ← مدحی
- گزینه «۲»: شعر کسایی ← تعلیمی (ترک آز و حرص)
- گزینه «۳»: شعر فردوسی ← حماسی
- گزینه «۴»: شعر منوچهری ← وصفی

۷۷. واج آرایی در کدام بیت یادآور فضای آه و ناله و زاری است؟

آه از آن مست که با مردم هشیار چه کرد	۱) آه از آن نرگس جادو که چه بازی انگیخت
با دیده اشکبار رفتم	۲) چون خاک در تو بوسه دادم
که از جهان ره و رسم سفر براندازم	۳) به یاد یار و دیار آنچنان بگیریم زار
به سان شبنم گل اشکبار باید و نیست	۴) کجا به صحبت پاکان رسی که دیده تو

گزینه صحیح ۳

در گزینه «۳» وجود مصوّت بلند «آ»، صدای آه و ناله و زاری را تداعی می‌کند.

پاسخ

۷۸. در کدام بیت واژه‌های مشخص شده آرایه تکرار ندارند؟

اسیر عشق بتان ترک هر فراغ کند	۱) فراغ نیست مرا از <u>فراق</u> او آری
درد بهتر که درد بر جانم	۲) <u>درد</u> دل را به <u>درد</u> بنشانم
گر نیاید پدید داروی <u>درد</u>	۳) قصّه <u>درد</u> خویش تن گفتم
<u>شیر</u> سپهر کمتر از <u>شیر</u> لوای معرکه	۴) پیش تو در دلاوری روز محاربت بود

گزینه صحیح ۲

بررسی گزینه «۲»:

در گزینه «۲» در ابتدای مصراع «درد: رنج» و در انتهای مصراع «درد: ته‌مانده شراب» است، بنابراین این دو واژه آرایه تکرار به وجود نمی‌آورند.

نکته

در آرایه «تکرار» جنبه موسیقایی و آوایی سخن اهمیت دارد، نه شکل نوشتاری واژگان؛ بنابراین در گزینه «۱» «فراق و فراق» آرایه تکرار دارند، اما در گزینه «۲» «درد و درد» آرایه تکرار ندارند.

پاسخ

در کدام بیت آرایه «واژه‌آرایی» بیشتر به چشم می‌خورد؟

- ۱) گر تو گرفتارم کنی من با گرفتاری خوشم
 ۲) جماعتی که نظر را حرام می‌گویند
 ۳) نفسی هم‌ره ماهم، نفسی مست‌الاهم
 ۴) رفتم چو من از میان تو را دانستم
 و خوار چون خارم کنی ای گل‌بدان خواری خوشم
 نظر حرام بکردند و خون‌خلق حلال
 نفسی یوسف چاهم، نفسی جمله‌گزندم
 تا من بودی منت نمی‌دانستم

گزینه صحیح ۱

پاسخ

گزینه «۱»: گرفتار: ۲ بار / خوش: ۲ بار / خار و خوار: ۳ بار ← مجموعاً سه بار آرایه تکرار آمده است.
 گزینه «۲»: نظر: ۲ بار / حرام: ۲ بار ♦ مجموعاً دو بار
 گزینه «۳»: نفس: ۴ بار ♦ یک بار
 گزینه «۴»: من: ۳ بار ♦ یک بار

در کدام بیت تکرار به کار رفته است؟

- ۱) گر چین سر زلف تو مشاطه گشاید
 ۲) مطرب مجلس بساز زمزمه عود
 ۳) چو شد قلب و جناح از هر طرف راست
 ۴) بر پرده چنگ پرده بدریدم
 عطار به یک جو نخرد نافه چین را
 خادم ایوان بسوز مجمره عود
 ملک جمشید قلب لشکر آراست
 وز باده ناب توبه بشکستم

گزینه صحیح ۳

پاسخ

اگر دو واژه از نظر تلفظ و شکل نوشتاری یکسان باشند، اما معنی متفاوتی داشته باشند، آرایه «جناس تام» به وجود می‌آورند و «تکرار» ندارند.

- گزینه «۱»: چین (چین و شکن) - چین (کشور چین): جناس تام
 گزینه «۲»: عود (نوعی ساز) - عود (ماده‌ای خوشبو): جناس تام
 گزینه «۳»: قلب (هر دو مرکز سپاه): تکرار (واژه‌آرایی)
 گزینه «۴»: پرده (اصطلاحی در موسیقی) - پرده (حجاب و پوشش): جناس تام

تاریخ اسلام

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	حیطه شناختی
۸۱	بخش ۲: اسلام در مکه	درس ۳: رسول خدا (ص)؛ از ولادت تا هجرت یاران به حبشه	پیشرفته
۸۲	بخش ۲: اسلام در مکه	درس ۳: رسول خدا (ص)؛ از ولادت تا هجرت یاران به حبشه	پیشرفته
۸۳	بخش ۲: اسلام در مکه	درس ۳: رسول خدا (ص)؛ از ولادت تا هجرت یاران به حبشه	مقدماتی
۸۴	بخش ۲: اسلام در مکه	درس ۳: رسول خدا (ص)؛ از ولادت تا هجرت یاران به حبشه	مقدماتی
۸۵	بخش ۲: اسلام در مکه	درس ۳: رسول خدا (ص)؛ از ولادت تا هجرت یاران به حبشه	پیشرفته
۸۶	بخش ۲: اسلام در مکه	درس ۳: رسول خدا (ص)؛ از ولادت تا هجرت یاران به حبشه	پیشرفته
۸۷	بخش ۲: اسلام در مکه	درس ۴: رسول خدا (ص)؛ از شعب ابی طالب تا هجرت به مدینه	پیشرفته
۸۸	بخش ۲: اسلام در مکه	درس ۴: رسول خدا (ص)؛ از شعب ابی طالب تا هجرت به مدینه	پیشرفته
۸۹	بخش ۲: اسلام در مکه	درس ۴: رسول خدا (ص)؛ از شعب ابی طالب تا هجرت به مدینه	مقدماتی
۹۰	بخش ۲: اسلام در مکه	درس ۴: رسول خدا (ص)؛ از شعب ابی طالب تا هجرت به مدینه	مقدماتی

سرگروه دپارتمان تاریخ اسلام: سرکار خانم سکینه سادات سعیدیان

تاریخ اسلام

۸۱

جریان «حلف الفضول» به کدام ویژگی پیامبر خدا اشاره دارد و فرمان دعوت آشکار پیامبر (ص) با آیات کدام سوره اعلام شد؟

۱) به امانتداری ایشان، براساس قرارداد با خدیجه (س) به منظور تجارت با اموال او - پنج آیه اول از سوره علق

۲) به جوانمردی رسول خدا و بستن پیمان ایشان با چند تن دیگر برای یاری و حمایت از افراد ستمدیده - آیات آغازین سوره مدثر

۳) به امانتداری ایشان، براساس قرارداد با خدیجه (س) به منظور تجارت با اموال او - آیات آغازین سوره مدثر

۴) به جوانمردی رسول خدا و بستن پیمان ایشان با چند تن دیگر برای یاری و حمایت از افراد ستمدیده - پنج آیه اول از سوره علق

گزینه صحیح ۲

- هم‌زمان با رشد و بلوغ حضرت محمد (ص) خصلت‌های نیک انسانی نیز از سوی آن حضرت، بیش‌تر آشکار می‌شد و نمونه آن، جریان حلف الفضول (پیمان جوانمردان) است. در این واقعه، پیامبر (ص) به همراه چند تن دیگر، با هم پیمان بستند که به افراد ستمدیده یاری برسانند و حق آنان را از ستمگران بازستانند.

- پس از گذشت حدود سه سال از آغاز پیامبری حضرت محمد (ص) خداوند به او فرمان داد که دعوتش را آشکار سازد و امر تبلیغ را از خویشاوندان خود آغاز نماید. براساس بعضی روایات، این فرمان با نزول آیات آغازین سوره مدثر اعلام شد.

پاسخ عبارت‌های «یکی از ویژگی‌های مهم نیاکان پیامبر (ص) تا حضرت اسماعیل (ع)»، «عظمت و شهرت قریش، تنها در این خاندان بود»، «حضرت محمد (ص) پس از مرگ والدین تحت سرپرستی ایشان قرار گرفت» و «نمونه‌ای از درایت و تدبیر محمد (ص)» به ترتیب در کدام گزینه آورده شده است؟

- ۱) سکونت در مکه - قُصی - ابوطالب - نصب حجرالاسود پس از بازسازی خانه کعبه
- ۲) نبود مشرک در میان آنان - بنی‌هاشم - ابوطالب - پذیرش تجارت با اموال حضرت خدیجه (س)
- ۳) سکونت در مکه - بنی‌هاشم - عبدالمطلب - پذیرش تجارت با اموال حضرت خدیجه (س)
- ۴) نبود مشرک در میان آنان - قُصی - عبدالمطلب - نصب حجرالاسود پس از بازسازی خانه کعبه

گزینه صحیح ۴

پاسخ

- یکی از ویژگی‌های مهم نیاکان پیامبر (ص) تا حضرت اسماعیل (ع) ← نبود مشرک در میان آنان
- عظمت و شهرت قریش، تنها در این خاندان بود ← قصی
- حضرت محمد (ص) پس از مرگ والدین تحت سرپرستی ایشان قرار گرفت ← عبدالمطلب
- نمونه‌ای از درایت و تدبیر حضرت محمد (ص) ← نصب حجرالاسود پس از بازسازی خانه کعبه

براساس کدام سوره و آیه، خداوند متعال حضرت محمد (ص) را به‌عنوان آخرین پیامبر برگزید و تاریخ بعثت مبنی بر روایات مکتب اهل بیت (ع) چه زمانی است؟

- ۱) سوره علق، پنج آیه اول - ۲۷ رجب سال ۴۰ عام الفیل
- ۲) سوره آل عمران آیه ۱۶۴ - ۲۷ رجب سال ۴۰ عام الفیل
- ۳) سوره علق، پنج آیه اول - در ماه رمضان سال ۳۵ عام الفیل
- ۴) سوره آل عمران آیه ۱۶۴ - در ماه رمضان سال ۳۵ عام الفیل

گزینه صحیح ۲

پاسخ

خداوند متعال در سوره آل عمران آیه ۱۶۴ می‌فرماید:
به‌راستی خدای بر مؤمنان منت نهاد که در میانشان پیامبری از خودشان برانگیخت که آیات او را بر آنان بخواند و پاکشان سازد و کتاب و حکمتشان بیاموزد، در حالی که پیش از آمدن آن پیامبر هر آینه در گمراهی آشکاری بودند.
- براساس روایات مکتب اهل بیت (ع) و برخی از دانشمندان اهل سنت، تاریخ بعثت، ۲۷ ماه رجب سال ۴۰ عام الفیل است اما پیش‌تر اهل سنت، بعثت را در ماه رمضان می‌دانند.

محور اصلی دعوت اسلامی بر ، نفی تبعیضات ناروا، و برتری افراد با تقوا استوار بود و این دلایل باعث نگرانی اصلی سران مشرک شد.

- ۱) نکوهش از بت و پرستش آن‌ها - برابری انسان‌ها
- ۲) عدالت‌گرایی - پاداش و تزکیه انسان‌ها
- ۳) نکوهش از بت و پرستش آن‌ها - پاداش و تزکیه انسان‌ها
- ۴) عدالت‌گرایی - برابری انسان‌ها

گزینه صحیح ۴

پاسخ

نگرانی اصلی سران مشرک از به خطر افتادن موقعیت سیاسی، اقتصادی و اجتماعی‌شان بود، زیرا محور اصلی دعوت اسلامی، بر عدالت‌گرایی، نفی تبعیضات ناروا، برابری انسان‌ها و برتری افراد با تقوا استوار بود.

چرا رسول خدا (ص) به مسلمانان بی‌پناه توصیه کرد به کشور حبشه هجرت کنند و سرپرستی مهاجران به عهده چه کسی بود؟

- ۱) به نظر ایشان آنجا پادشاه عدالت‌خواه دارد و سرزمین راستی است - جعفر بن ابی‌طالب
- ۲) به نظر ایشان آنجا پادشاه عدالت‌خواه دارد و سرزمین راستی است - زید بن حادئه
- ۳) زیرا معتقد بودند که مسلمانان به واسطه سفرهای تجاری با آنجا آشنا بودند - زید بن حادئه
- ۴) زیرا معتقد بودند که مسلمانان به واسطه سفرهای تجاری با آنجا آشنا بودند - جعفر بن ابی‌طالب

گزینه صحیح ۱

پاسخ

رسول خدا (ص) که خود، تحت حمایت بنی‌هاشم و رئیس آنان ابوطالب قرار داشت و از آزار جانی قریش مصون بود، به مسلمانان بی‌پناه توصیه کرد به کشور حبشه هجرت کنند و چنین فرمودند: آنجا پادشاه عدالت‌خواه دارد و سرزمین راستی است. سرپرستی این مهاجران از سوی پیامبر (ص) به جعفر بن ابی‌طالب واگذار شد.

چرا مشرکان تصمیم گرفتند دربارهٔ رسول خدا (ص) تدبیری جدی داشته باشند و کدام سفر یکی از معروف‌ترین سفرهای تبلیغی پیامبر (ص) بود؟

- ۱) فراهم آمدن مکان امنی مانند یثرب برای پیامبر و مسلمانان - سفر به یمن
- ۲) شدت یافتن تبلیغ اسلام در میان قبایل خارج از مکه توسط پیامبر (ص) - سفر به شهر طائف
- ۳) فراهم آمدن مکان امنی مانند یثرب برای پیامبر و مسلمان - سفر به شهر طائف
- ۴) شدت یافتن تبلیغ اسلام در میان قبایل خارج از مکه توسط پیامبر (ص) - سفر به یمن

گزینهٔ صحیح ۳

پاسخ

فراهم آمدن مکان امنی هم‌چون یثرب برای پیامبر (ص) و مسلمانان، موجب نگرانی و وحشت هر چه بیش‌تر مشرکان شد. از این رو تصمیم گرفتند دربارهٔ رسول خدا (ص) تدبیری جدی داشته باشند. - پیامبر (ص) چندین مرتبه برای تبلیغ اسلام در میان قبایل، از مکه خارج شد و علی (ع) او را همراهی کرد. یکی از معروف‌ترین این سفرها، سفر پیامبر (ص) به شهر طائف بود.

چگونه زمینه برای هجرت رسول خدا (ص) به یثرب فراهم شد و مهم‌ترین اقدام مصعب بن عمیر در یثرب چه بود؟

- ۱) با توطئهٔ دارالندوه - برگزاری نخستین نماز جمعه
- ۲) با بیعت عقبهٔ دوم - مسلمان کردن سعد بن معاذ
- ۳) با بیعت عقبهٔ دوم - برگزاری نخستین نماز جمعه
- ۴) با توطئهٔ دارالندوه - مسلمان کردن سعد بن معاذ

گزینهٔ صحیح ۴

پاسخ

پس از گذشت بیش از هفتاد روز از بیعت عقبهٔ دوم به دنبال سخت‌گیری سران مشرک با توطئهٔ دارالندوه، زمینهٔ هجرت رسول خدا (ص) به یثرب فراهم شد. - در پی بیعت عقبهٔ ثانیه، رسول خدا (ص) مصعب بن عمیر را به منظور تعلیم قرآن و احکام اسلام به یثرب فرستاد. از مهم‌ترین اقدامات او، مسلمان کردن سعد بن معاذ بود و از آنجا که او ریاست قبیله را برعهده داشت، تعداد زیادی از قبیلهٔ او نیز مسلمان شدند.

آیه مبیت مصداق کدام حادثه تاریخ اسلام است و اعلام هجرت رسول خدا (ص) به یثرب به عنوان مبدأ تاریخ اسلام در عصر کدام خلیفه رسمیت یافت؟

۱) بستن پیمان عقبه اولی - عصر خلیفه اول ابوبکر

۲) خوابیدن علی (ع) در جای پیامبر - عصر خلیفه اول ابوبکر

۳) خوابیدن علی (ع) در جای پیامبر - عصر خلیفه دوم عمر

۴) بستن پیمان عقبه اولی - عصر خلیفه دوم عمر

گزینه صحیح ۳

پاسخ

- با رفتن رسول خدا (ص) به سمت یثرب، علی (ع) طبق سفارش آن حضرت در جای او خوابید. این اقدام فداکارانه امیرمؤمنان علی (ع) در آیه‌ای از قرآن کریم مورد تمجید خداوند قرار گرفت. این آیه، به آیه مبیت و آن شب به لیلۃ‌المبیت معروف شده است.
- هجرت رسول خدا (ص) به یثرب توسط پیامبر به عنوان مبدأ تاریخ مسلمانان اعلام شد و بعدها در عصر خلافت دومین خلیفه و با راهنمایی امام علی (ع) رسمیت یافت.

کدام گزینه درباره «هجرت پیامبر به مدینه» درست نیست؟

۱) رسول خدا (ص) به واسطه فرشته وحی از تصمیم مشرکان در دارالندوه مبنی بر سهیم شدن

نمایندگانی از همه قبایل و شرکت ابولهب عموی خود از جانب بنی‌هاشم برای قتل خود آگاه شد.

۲) پیامبر خدا به امیرمؤمنان علی (ع) ماموریت داد در شب توطئه در جای آن حضرت بخوابد و

خود با قرائت آیه مبیت به اعجاز الهی، بدون آن که مشرکان او را ببینند از خانه خارج و به سوی غار ثور حرکت کرد.

۳) ابوبکر با اطلاع یافتن از مقصد آن حضرت، به او ملحق شد و هر دو با هم، وارد غار ثور شدند.

در طول سه شبانه‌روزی که رسول خدا در غار بود، امیرمؤمنان علی (ع) مخفیانه، به آن حضرت آذوقه می‌رساند.

۴) پس از آنکه مشرکان از یافتن رسول خدا (ص) مأیوس شدند، آن حضرت و ابوبکر و راهنمای

مسیر، با سه شتر که علی (ع) برای آنان اجاره کرده بود، راهی یثرب شدند.

گزینه صحیح ۲

پاسخ

رسول خدا (ص) با قرائت آیه ۹ از سوره یس به اعجاز الهی، بدون آن که مشرکان او را ببینند از خانه خارج و به سوی غار ثور حرکت کرد.

چه کسانی با درخواست ابوطالب برای رفتن به شعب خود، برای حفاظت از جان پیامبر خدا مخالفت کردند و پیامبر (ص) چه سالی را به دلیل رحلت ابوطالب و خدیجه (س) عام‌الحرزن نامید؟

- ۱) ابولهب و ابوسفیان - سال دهم بعثت
- ۲) ابوسفیان و سعدبن معاذ - سال نهم بعثت
- ۳) ابولهب و زید بن حارثه - سال دهم بعثت
- ۴) زید بن حارثه و سعدبن معاذ - سال نهم بعثت

گزینه صحیح ۱

ابوطالب از «بنی‌هاشم» خواست که در شعب خود، از جان رسول خدا دفاع کنند. در پی درخواست ابوطالب، همگی بنی‌هاشم به جز ابولهب و ابوسفیان پیشنهاد او را پذیرفتند. مصیبت رحلت ابوطالب و خدیجه (س) برای پیامبر آن قدر سنگین بود که پیامبر سال دهم بعثت را «عام‌الحرزن» نامید.

نکته

زید بن حارثه ← پسر خوانده رسول خدا (ص) بود که در سفر طائف ایشان را همراهی کرد.
- سعدبن معاذ ← ریاست قبیله‌ای در یثرب را به عهده داشت که توسط مصعب بن عمیر مسلمان شد.

جغرافیا

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۹۱	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۳: موقعیت جغرافیایی ایران	موقعیت جغرافیایی (موقعیت ریاضی یا مطلق - موقعیت نسبی)	مقدماتی
۹۲	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۳: موقعیت جغرافیایی ایران	موقعیت نسبی ایران	پیشرفته
۹۳	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۳: موقعیت جغرافیایی ایران	موقعیت نسبی ایران	مقدماتی
۹۴	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۳: موقعیت جغرافیایی ایران	مرزهای سیاسی	مقدماتی
۹۵	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۴: ناهمواری های ایران	اهمیت و پیدایش ناهمواری های ایران	مقدماتی
۹۶	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۴: ناهمواری های ایران	منطقه کوهستانی شمال کشور	مقدماتی
۹۷	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۴: ناهمواری های ایران	منطقه کوهستانی غربی (زاگرس)	مقدماتی
۹۸	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۴: ناهمواری های ایران	منطقه کوهستانی مرکزی	مقدماتی
۹۹	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۴: ناهمواری های ایران	منطقه کوهستانی غربی (زاگرس)	مقدماتی
۱۰۰	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۴: ناهمواری های ایران	جلگه ها	مقدماتی

سرگروه دپارتمان جغرافیا: سرکار خانم آذر نوری بروجردی

جغرافیا

۹۱. کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) ایران در عرض جغرافیایی ۴۴ تا ۶۳ درجه در جنوب منطقه معتدله نیم کره شمالی و هم‌چنین ۲۵ تا ۴۰ درجه طول شرقی واقع شده است.
- ۲) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در شمال منطقه معتدله نیم کره شمالی و هم‌چنین ۴۴ تا ۶۳ درجه طول غربی قرار دارد.
- ۳) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیم کره شمالی و هم‌چنین ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی قرار دارد.
- ۴) ایران در عرض جغرافیایی ۴۴ تا ۶۳ درجه در شمال منطقه معتدله نیم کره شمالی و هم‌چنین ۲۵ تا ۴۰ درجه طول غربی واقع شده است.

گزینه صحیح ۳

ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیم کره شمالی و هم‌چنین در ۴۴ تا ۶۳ درجه طول شرقی واقع شده است.

۹۲. کدام یک از گزینه‌های زیر مربوط به آب‌های جنوبی ایران نیست؟

- ۱) مهم‌ترین آبراهه راهبردی و یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان است.
- ۲) دسترسی به بازار آسیای میانه و داشتن موقعیت نسبی بالا
- ۳) بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان و کانون ثروتمند جهانی
- ۴) نقش ارتباطی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا

گزینه صحیح ۲

آب‌های جنوب ایران شامل خلیج فارس و دریای عمان است که تنگه هرمز واسطه این دو می‌باشد. گزینه «۱» از ویژگی‌های تنگه هرمز است. گزینه‌های «۳» و «۴» از ویژگی‌های خلیج فارس است. ولی گزینه «۲» مربوط به خزر است، که دریای شمالی ایران می‌باشد.

پاسخ

پاسخ

چرا خلیج فارس ارزش فرهنگی و سیاسی دارد و سواحل دریای عمان با داشتن قابلیت دفاعی چه شرایط مساعدی را برای ایران فراهم کرده است؟

- ۱) در مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام است - اقتصادی و نظامی
- ۲) بازار مصرف بزرگ صنایع دستی و نفت در جنوب غرب منطقه است - ارتباطی و سیاسی
- ۳) ارزش و اعتبار فرهنگی و سیاسی بین سه قاره آفریقا، اروپا و آسیا از گذشته تا حال است - سیاسی و بازرگانی
- ۴) قدرت‌های جهان با تسلط بر خلیج فارس، موازنه قدرت را در جهان تغییر خواهند داد - اقتصادی و سیاسی

گزینه صحیح ۱

پاسخ

خلیج فارس ارزش فرهنگی و سیاسی دارد زیرا خلیج فارس در مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام قرار دارد. دریای عمان با وجود سواحل با قابلیت دفاعی مناسب از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای ایران دارد.

بیشترین مرزهای ایران از چه نوعی می‌باشد و ایران در کدام یک از مرزها امکان روابط بازرگانی بیش‌تری دارد؟

- ۱) مرزهای دریاچه‌ای و باتلاقی - مرزهای خشکی
- ۲) مرزهای خشکی - مرزهای دریایی
- ۳) مرزهای رودخانه‌ای - مرزهای رودخانه‌ای
- ۴) مرزهای دریایی - مرزهای خشکی

گزینه صحیح ۲

پاسخ

با حدود ۴۷ درصد مرز خشکی، بیش‌تر میزان مرزهای ایران از نوع مرز در خشکی‌هاست. راه‌های آبی که در کنار مرزهای دریایی ایران واقع شده است به‌خصوص دریای عمان که اتصال به آب‌های آزاد جهانی دارد، بیش‌ترین امکان روابط بازرگانی را برای ایران ایجاد می‌کند.

پاسخ صحیح سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- الف) بخش اعظم سرزمین ایران از چه نواحی تشکیل شده است؟
 ب) دوره انتهایی زمان‌های زمین‌شناسی چه نام دارد؟
 پ) کدام عامل طبیعی بر تشکیل اجتماعات انسانی یا نوع معیشت مردم و تاریخ کشور تأثیر گذار بوده است؟

۱) الف) کوهستانی ب) کوآترنر پ) ناهمواری‌ها

۲) الف) دشتی و جلگه‌ای ب) ترشیاری پ) تنگه هرمز

۳) الف) بیابانی ب) کوآترنر پ) فرسایش

۴) الف) نواحی ساحلی ب) ترشیاری پ) بیابان‌ها

گزینه صحیح ۱

- الف) بخش اعظم سرزمین ایران را نواحی مرتفع و کوهستانی تشکیل می‌دهد.
 ب) دوره کوآترنر به دوره انتهایی زمان‌های زمین‌شناسی گفته می‌شود.
 پ) ناهمواری‌های ایران بر تشکیل اجتماعات انسانی، نوع معیشت مردم و حتی بر تاریخ کشور ایران تأثیر گذار بوده است.

کوه آلاداغ در کدام منطقه کوهستانی ایران واقع شده است و منطقه کوهستانی البرز از کجا

شروع می‌شود و تا نزدیکی چه شهری ادامه دارد؟

۱) منطقه کوهستانی غربی - گردنه خوش‌بیلاق تا شهر شاهرود

۲) منطقه کوهستانی مرکزی - گردنه خوش‌بیلاق تا شهر کرج

۳) منطقه کوهستانی شمال - تنگه منجیل تا شهر شاهرود

۴) کوه‌های شرق و جنوب شرق - تنگه منجیل تا شهر کرج

گزینه صحیح ۳

- کوه آلاداغ در منطقه کوهستانی شمال ایران (کوه‌های شمال خراسان) قرار دارد و منطقه کوهستانی البرز از تنگه منجیل شروع می‌شود و تا نزدیکی شاهرود و گردنه خوش‌بیلاق ادامه دارد.

هریک از ویژگی‌های ذکر شده مربوط به کدام یک از کوه‌های ایران است؟

الف) به شکل منظم و موازی قرار دارد.

ب) مخاطراتی مانند ریزش در این کوه‌ها دیده می‌شود.

پ) گنبد‌های نمکی از پدیده‌های فعال این منطقه کوهستانی است.

۱) الف) کوه‌های زاگرس ب) کوه‌های شمال خراسان پ) منطقه کوهستانی تالش

۲) الف) کوه‌های البرز ب) کوه‌های تالش پ) کوه‌های شمال خراسان

۳) الف) کوه‌های تالش ب) کوه‌های زاگرس پ) کوه‌های البرز

۴) الف) کوه‌های شمال خراسان ب) منطقه کوهستانی البرز پ) رشته کوه زاگرس

گزینه صحیح ۴

پاسخ

الف) کوه‌های شمال خراسان به شکل منظم و موازی قرار دارد. ب) مخاطراتی مثل ریزش و لغزش در کوه‌های البرز دیده می‌شود. پ) در زاگرس گنبد‌های نمکی به عنوان پدیده‌های زیبا و فعال این رشته کوه شناخته می‌شود.

کوه‌های تالش با چه جهتی منطقه آذربایجان را از کناره دریای خزر جدا کرده است و

توده‌های نفوذی آذرین در کدام یک از مناطق کوهستانی کشور وجود دارد؟

۱) جهت شمالی، جنوبی - منطقه کوهستانی مرکزی

۲) امتداد غربی، شرقی - منطقه کوهستانی شمالی

۳) جهت شمال غربی، جنوب شرقی - منطقه کوهستانی غربی

۴) جهت شمال شرقی، جنوب غربی - کوه‌های شرق و جنوب شرق

گزینه صحیح ۱

پاسخ

کوهستان‌های تالش با جهت شمالی - جنوبی آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است. منطقه کوهستانی مرکزی دارای دو نوع ناهمواری است که بخشی کوه‌های چین خورده است که به آن کوه‌های مرکزی می‌گویند و برخی توده‌های نفوذی آذرین که به کوه‌های منفرد مرکزی معروف است.

افزایش رسوبات حاصل از طغیان رودها در استان‌های لرستان و ایلام سبب چه تغییراتی شده است؟

- ۱) این رسوبات باعث برهم خوردن تعادل جریان رودها و تجاوز از بستر تعیین شده، شده است.
- ۲) این رسوبات باعث طغیان بیش‌تر رودها و شکستن دیواره‌بندی یا پل‌هایی است که در این استان‌ها انجام گرفته است.
- ۳) سبب گسترش سیلاب دشت‌ها و تغییر در مجاری رودها شده است.
- ۴) سبب می‌شود از اراضی کشاورزی که در نواحی روستایی این استان‌ها قرار دارد استفاده مطلوبی نشود و بخش کشاورزی دچار آسیب جدی شود.

گزینه صحیح ۳

سیلاب‌ها در زاگرس در استان‌های لرستان و ایلام طی سال‌های اخیر مشاهده شده است. افزایش رسوبات، سبب گسترش سیلاب دشت‌ها می‌شود و مجاری رودها را دچار تغییر می‌کند.

جلگه باهوکلالت در کدام جهت جغرافیایی ایران واقع شده است و چه عاملی باعث می‌شود مکان و وسعت جلگه‌های ساحلی مرتب دچار تغییر شوند؟

- ۱) شمال غربی - عوامل طبیعی مانند توفان‌های دریایی و جریان‌های دریایی و ورود آن‌ها به جلگه‌های ساحلی
- ۲) جنوب شرقی - تحمیل نهشته‌ها و آبرفت‌های فراوان بر جلگه‌های ساحلی از طریق رودهای طغیانی که به دریا می‌ریزند.
- ۳) جنوب غربی - عوامل انسانی مانند اسکله‌سازی که در محل جلگه‌های ساحلی انجام می‌گیرد
- ۴) شمال شرقی - گسترش شهرها و روستاها و از بین رفتن اراضی کشاورزی جلگه‌های ساحلی

گزینه صحیح ۲

جلگه باهوکلالت در جهت جنوب شرقی ایران قرار دارد. رودهای طغیانی که به دریاها می‌ریزد، نهشته‌ها و آبرفت‌های فراوانی را بر جلگه‌های ساحلی تحمیل و مرتب مکان و وسعت جلگه‌ها را دچار تغییر می‌کند.

جامعه‌شناسی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۰۱	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۴: اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی	جهان اجتماعی از چه اجزایی تشکیل شده است؟	مقدماتی
۱۰۲	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۴: اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی	لایه‌های جهان اجتماعی کدام‌اند؟	پیشرفته
۱۰۳	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۵: جهان‌های اجتماعی	جهان اجتماعی یا جهان‌های اجتماعی؟	مقدماتی
۱۰۴	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۴: اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی	لایه‌های جهان اجتماعی کدام‌اند؟	مقدماتی
۱۰۵	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۴: اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی	لایه‌های جهان اجتماعی کدام‌اند؟	مقدماتی
۱۰۶	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۵: جهان‌های اجتماعی	جهان اجتماعی یا جهان‌های اجتماعی؟	مقدماتی
۱۰۷	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۵: جهان‌های اجتماعی	آیا جهان‌های اجتماعی تاریخ (سرگذشت و سرنوشت) یکسانی دارند؟	مقدماتی
۱۰۸	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۵: جهان‌های اجتماعی	آیا جهان‌های اجتماعی تاریخ (سرگذشت و سرنوشت) یکسانی دارند؟	مقدماتی
۱۰۹	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۵: جهان‌های اجتماعی	آیا جهان‌های اجتماعی تاریخ (سرگذشت و سرنوشت) یکسانی دارند؟	مقدماتی
۱۱۰	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۵: جهان‌های اجتماعی	جهان اجتماعی یا جهان‌های اجتماعی؟	مقدماتی

سرگروه دپارتمان جامعه‌شناسی: سرکار خانم فروغ تیموریان

جامعه‌شناسی

۱۰۱. اگر پدیده‌های اجتماعی زیر را از نظر خرد یا کلان بودن در یک پیوستار قرار دهیم، هر یک از عبارات زیر، به ترتیب در کدام طیف قرار می‌گیرند؟
- بیکاری فردی که خود شایستگی و مهارت لازم برای انجام کار را ندارد.
 - بیکاری افراد یک شهر که سیستم اطلاع‌رسانی مناسبی در شهر آن‌ها وجود ندارد.
 - بیکاری در سطح یک کشور که به دلیل معضلات مدیریتی به وجود آمده است.

- ۱) بیکاری به عنوان پدیده خرد - بیکاری به عنوان پدیده میانه - بیکاری به عنوان پدیده کلان
- ۲) بیکاری به عنوان پدیده میانه - بیکاری به عنوان پدیده خرد - بیکاری به عنوان پدیده کلان
- ۳) بیکاری به عنوان پدیده خرد - بیکاری به عنوان پدیده کلان - بیکاری به عنوان پدیده میانه
- ۴) بیکاری به عنوان پدیده کلان - بیکاری به عنوان پدیده میانه - بیکاری به عنوان پدیده خرد

گزینه صحیح ۱

می‌توان بیکاری را در سه مورد زیر با یکدیگر مقایسه کرد.

بیکاری فردی که خود شایستگی و مهارت لازم را ندارد، به عنوان «پدیده‌ای خرد»، بیکاری افراد یک شهر که سیستم اطلاع‌رسانی مناسبی در شهر آن‌ها وجود ندارد، به عنوان «پدیده‌ای میانه» و بیکاری در سطح یک کشور به دلیل معضلات مدیریتی یک «پدیده کلان» تلقی می‌شود.

۱۰۲. در ارتباط با اولویت و اهمیت لایه‌های جهان اجتماعی، به ترتیب از عمقی‌ترین لایه به سطحی‌ترین لایه، کدام گزینه درست است؟

- ۱) ارزش‌ها - عقاید - هنجارها - نمادها
- ۲) آرمان‌ها - عقاید - ارزش‌ها - هنجارها
- ۳) عقاید - ارزش‌ها - هنجارها - نمادها
- ۴) عقاید - هنجارها - ارزش‌ها - نمادها

گزینه صحیح ۳

عقاید، عمیق‌ترین و مهم‌ترین لایه هر جهان اجتماعی است و ارزش‌ها در مرتبه دوم از اهمیت قرار دارد. بنابراین عقاید و ارزش‌ها بنیادی‌ترین لایه‌های جهان اجتماعی هستند. هنجارها در مرتبه سوم قرار دارند و سطحی‌ترین لایه جهان اجتماعی، نمادها هستند.

حذف یا تغییر کدام یک از موارد زیر منجر به تبدیل یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی

دیگر می‌شود؟

- ۱) گویش مردم - میزان مهریه - رشد جمعیت
- ۲) آداب و رسوم مربوط به خواستگاری - سنت نوروز - پرچم
- ۳) اعتقاد به خداوند - عدالت - اعتقاد به معاد
- ۴) نظام آموزشی - شیوه تدریس معلم - رشد اقتصادی

گزینه صحیح ۳

پاسخ

در این گزینه هر سه مورد مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی است و اگر تغییر کند، منجر به تغییر آن جهان اجتماعی و تبدیل آن به جهان اجتماعی دیگر خواهند شد.

گزینه «۱»: تغییر در گویش مردم و یا میزان مهریه و رشد جمعیت در شرایط عادی منجر به تبدیل جهان اجتماعی نمی‌شود، زیرا این امور مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی هستند.

گزینه «۲»: آداب و رسوم و سنت نوروز مربوط به لایه هنجارها هستند، پرچم نیز یک نماد است. تغییر در هنجارها و نمادها، یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل نمی‌کند.

گزینه «۴»: هر سه مورد جزو لایه‌های سطحی جهان اجتماعی هستند، به طور مثال تغییر نظام آموزشی ما از ۴-۳-۵ به ۳-۳-۶ باعث تغییر در جهان اجتماعی ایران نشد.

۱۰۴

مهم‌ترین نهادهای اجتماعی کدام‌اند، کارکرد نهادهای اجتماعی چیست و نهادهای اجتماعی چه نسبتی با جهان اجتماعی دارند؟

- ۱) خانواده، نظام سیاسی، نظام اقتصادی و نظام فرهنگی - جامعه‌پذیری افراد - جهان اجتماعی از طریق نهادهای اجتماعی نیازهای خود را رفع می‌کند.
- ۲) اقتصاد، سیاست، تعلیم و تربیت و خانواده - رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی - هرگاه اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.
- ۳) نظام خانواده، نظام آموزشی، نظام اقتصادی و نظام درمانی و بهداشتی - رفع نیازهای افراد و جهان اجتماعی - نهادهای اجتماعی در جهان‌های اجتماعی متفاوت، انواع و اشکال متفاوتی دارند.
- ۴) تعلیم و تربیت، نظام سیاسی، خانواده و نظام اقتصادی - سامان دادن به زندگی اجتماعی انسان - جهان اجتماعی، نیازهای نهادهای اجتماعی را رفع می‌کند.

گزینه صحیح ۲

پاسخ

نهادهای اجتماعی برای تأمین نیازهای افراد و جهان اجتماعی شکل گرفته‌اند. خانواده، اقتصاد، سیاست و تعلیم و تربیت از مهم‌ترین نهادهای اجتماعی هستند. وقتی اجزا و لایه‌های اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر می‌گیریم، نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.

۱۰۵

در رابطه با جهان اجتماعی، موارد زیر، به ترتیب نشانگر چیست؟
- آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست.
- برخی از اجزای جهان اجتماعی که با حذف آن‌ها، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد.
- اجزا و پدیده‌هایی که کم‌تر در معرض تغییر و تحول قرار می‌گیرند.

- ۱) شکل‌گیری جهان اجتماعی - ویژگی جهان‌های اجتماعی - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی
- ۲) ویژگی جهان اجتماعی - اهمیت اجزای جهان اجتماعی - لایه‌های عمیق جهان اجتماعی
- ۳) ساخت جهان اجتماعی - لایه‌های عمیق جهان اجتماعی - گوناگونی جهان اجتماعی
- ۴) گوناگونی جهان اجتماعی - بازتولید جهان اجتماعی - لایه‌های جهان اجتماعی

گزینه صحیح ۲

پاسخ

جهان اجتماعی براساس آگاهی مشترک و عمومی که همان فرهنگ است، شکل می‌گیرد، که این از ویژگی‌های جهان اجتماعی است.

همه اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی دارای اهمیت یکسانی نیستند، لایه‌های بنیادین و عمیق، مهم‌ترین و حیاتی‌ترین لایه‌ها هستند و حذف آن‌ها باعث فروپاشی جهان اجتماعی می‌گردد.

لایه‌های عمیق جهان اجتماعی کم‌تر و لایه‌های سطحی بیش‌تر مورد تغییر و تحول قرار می‌گیرند.

نظم و همکاری در کدام مورد همیشه و همه جا یکسان نیست و چه زمانی انسان به تنوع

جهان‌های اجتماعی پی می‌برد؟

- ۱) همکاری دستگاه تنفس و گردش خون در بدن انسان - زمانی که به جوامع دیگری که هم‌اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند، می‌نگرد.
- ۲) نظم و همکاری حیواناتی که به صورت جمعی زندگی می‌کنند - هرگاه به تنوع معرفت و تنوع اراده انسان‌ها پی ببرد.
- ۳) نظم و همکاری اعتباری و تکوینی جوامع انسانی - هرگاه تغییرات و تحولات جهان اجتماعی را می‌بیند.
- ۴) زندگی اجتماعی انسان‌ها - زمانی که به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کند و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کند.

گزینه صحیح ۴

زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف سایر موجودات زنده، متنوع است و صورت‌های گوناگونی دارد. هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می‌گشاییم که هم‌اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند، یا وقتی به تاریخ گذشته خود رجوع می‌کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می‌کنیم، به تنوع جهان‌های اجتماعی پی می‌بریم.

در رابطه با جهان اجتماعی، موارد زیر به ترتیب نشانگر چیست؟

- تقابل جهان اجتماعی مبتنی بر تبعیض نژادی و جهان اجتماعی مبتنی بر تقوا و ایمان

- نقش انسان آگاه و خلاق در شکل‌گیری جهان اجتماعی

- همه راه‌ها به رُم ختم می‌شوند.

- جهان‌های اجتماعی متفاوتی هم‌چون غرب، اسلام و چین و هند

۱) تفاوت و تنوع جهان اجتماعی انسان‌ها- تفاوت موجودات زنده و جهان اجتماعی انسان- دیدگاه

تک‌خطی نسبت به جهان‌های اجتماعی- دیدگاه عرضی نسبت به جهان‌های اجتماعی

۲) پیچیدگی و عمق جهان‌های اجتماعی- تنوع آگاهی و معرفت انسان‌ها- تنوع جهان‌های اجتماعی-

تفاوت میان جهان‌های اجتماعی مختلف

۳) تنوع اراده و اختیار انسان‌ها- تفاوت موجودات زنده و جهان اجتماعی انسان- مسیرهای متفاوت

جهان‌های اجتماعی- سرنوشت و تاریخ یکسان جهان‌های اجتماعی

۴) پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف- دلیل تنوع زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف زندگی سایر

موجودات- نگاه طولی به جهان‌های اجتماعی- پیروی جوامع عقب‌مانده از جوامع پیشرفته

گزینه صحیح ۱

پاسخ

تقابل جهان اجتماعی مبتنی بر تبعیض نژادی و جهان اجتماعی مبتنی بر ایمان و تقوا، بیانگر تفاوت و تنوع جهان اجتماعی انسان‌ها و پیدایش و وجود جهان‌های اجتماعی مختلف است. برخلاف سایر موجودات زنده که رفتاری ناآگاهانه و غریزی دارند، جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد. تفاوت موجودات زنده و جهان اجتماعی انسان، همین امر دلیل تنوع زندگی اجتماعی انسان‌ها برخلاف زندگی سایر موجودات است.

ضرب‌المثل قدیمی اروپایی «همه راه‌ها به رُم ختم می‌شود» یادآور دیدگاه کسانی است که نگاه تک‌خطی و طولی به جهان‌های اجتماعی دارند و معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس سیر یکسانی را نیز طی می‌کنند.

عده‌ای از اندیشمندان اجتماعی معتقدند که جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند و نگاه عرضی به جهان‌های اجتماعی دارند و بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوتی هم‌چون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.

هر کدام از مصادیق زیر، به ترتیب مربوط به کدام دیدگاه دربارهٔ جهان‌های اجتماعی است؟

- تقلید از فرهنگ بیگانه

- ترجمهٔ آثار فیلسوفان یونانی توسط مسلمانان

- برج‌های کلیساهای مسیحی و برج‌های ناقوسی به نسبت زیاد مدیون مناره‌های مساجد است.

(ویل دورانت)

- تقسیم جوامع به کشورهای توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته

① نگاه تک‌خطی به تاریخ بشر - دیدگاه عرضی نسبت به جهان‌های اجتماعی - دیدگاه عرضی نسبت

به جهان‌های اجتماعی - دیدگاه طولی نسبت به جهان‌های اجتماعی

② ترسیم مسیر واحد برای جهان‌های اجتماعی - دیدگاه قائل به تنوع جهان‌های اجتماعی - ترسیم

مسیرهای مختلف برای جهان‌های اجتماعی - دیدگاه عرضی نسبت به جهان‌های اجتماعی

③ ترسیم مسیر واحد برای جهان‌های اجتماعی - دیدگاه قائل به تنوع جهان‌های اجتماعی - ترسیم

مسیرهای مختلف برای جهان‌های اجتماعی - دیدگاه عرضی نسبت به جهان‌های اجتماعی

④ دیدگاه قائل به وجود مسیرهای مختلف برای جهان‌های اجتماعی - دیدگاه عرضی نسبت به

جهان‌های اجتماعی - دیدگاه عرضی نسبت به جهان‌های اجتماعی - متفاوت

گزینهٔ صحیح ۱

تقلید از فرهنگ بیگانه و تقسیم جوامع به کشورهای توسعه‌یافته و توسعه‌نیافته، بیانگر نگاه تک‌خطی و طولی نسبت به جهان‌های اجتماعی است. زیرا در این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی باید مسیرهای مشابهی را طی کنند و کشورهای عقب‌مانده باید حرکت کشورهای توسعه‌یافته را الگوی خود قرار دهند.

ترجمهٔ آثار فیلسوفان یونانی توسط مسلمانان و تأثیرپذیری از مناره‌های مساجد جهت ساختن برج کلیساهای، ناظر به دیدگاه فرهنگ‌های مختلف از جمله فرهنگ اسلام و فرهنگ غرب است که می‌توانند فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار کنند و با حفظ هویت خود از عناصر فرهنگ دیگر استفاده کرده و فرهنگ خود را گسترش دهند.

لایه‌های عمیق جهان اجتماعی، تأثیرات دارند و در معرض تغییر قرار می‌گیرند و جهان‌های اجتماعی براساس عقاید و خود، متنوع هستند. بنا به وظیفه حرفه‌ای خود با فرهنگ‌های مواجه شدند و به پیچیدگی و عمق این فرهنگ‌ها پی بردند.

- ۱) همه‌جانبه و فراگیر - بیش‌تر - آرمان‌های کلان - جامعه‌شناسان - غربی
- ۲) حیاتی و محدود - کم‌تر - هنجارهای کلان - مردم‌شناسان - غیر غربی
- ۳) همه‌جانبه و فراگیر - کم‌تر - ارزش‌های کلان - مردم‌شناسان - غیر غربی
- ۴) حیاتی و اساسی - بیش‌تر - ارزش‌های کلان - جامعه‌شناسان - غربی

گزینه صحیح ۳

لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی (عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های کلان) تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند و کم‌تر تغییر می‌کنند. جهان‌های اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های کلان خود، متنوع‌اند. مردم‌شناسان بنا به وظیفه حرفه‌ای خود، با فرهنگ‌های غیر غربی مواجه شدند و به پیچیدگی و عمق این فرهنگ‌ها و اشتباه جامعه‌شناسان غربی پی بردند.

کدام گزینه در ارتباط با تغییر جهان اجتماعی، صحیح است؟

- ۱) تفاوت‌هایی که در لایه‌های سطحی جهان اجتماعی رخ می‌دهد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف محسوب می‌گردد و جهان اجتماعی با حفظ هویت خود دگرگون می‌گردد.
- ۲) رشد و افول اقتصاد، کاهش و افزایش جمعیت و تغییر زبان و لهجه، از جمله دگرگونی‌هایی است که منجر به تغییر جهان اجتماعی شده و گاه به ظهور جهان اجتماعی جدید منجر می‌شود.
- ۳) یک جهان اجتماعی واحد، تحولات و صورت‌های مختلفی را درون خود می‌پذیرد و تفاوت‌هایی که به ارزش‌ها و آرمان‌ها مربوط می‌شود، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.
- ۴) هر نوع تغییر در زندگی اجتماعی را می‌توان از نوع تغییر جهان اجتماعی دانست و تفاوت‌هایی که به حوزه ارزش‌ها، هنجارها و نمادها مربوط می‌شود، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی است.

گزینه صحیح ۳

پاسخ

یک جهان اجتماعی واحد، تحولات و صورت‌های مختلفی را درون خود می‌پذیرد و تفاوت‌هایی که به عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌ها مربوط می‌شود، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تفاوت‌هایی که در لایه‌های سطحی جهان اجتماعی رخ می‌دهد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست.

گزینه «۲»: اگر جمعیت یک جامعه کم یا زیاد شود یا اقتصاد آن رشد یا افول کند، این تفاوت‌ها به معنای ظهور جهان اجتماعی جدید نیست، بلکه درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می‌دهد.

گزینه «۴»: تفاوت‌های مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی (هنجارها و نمادها) از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست.

منطق

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۱۱	بخش ۲: روابط میان ذهن، زبان و خارج	درس ۳: مفهوم و مصداق	رابطه میان مصداق دو مفهوم کلی	مقدماتی
۱۱۲	بخش ۲: روابط میان ذهن، زبان و خارج	درس ۳: مفهوم و مصداق	رابطه میان مصداق دو مفهوم کلی	مقدماتی
۱۱۳	بخش ۲: روابط میان ذهن، زبان و خارج	درس ۳: مفهوم و مصداق	مفهوم جزئی و مفهوم کلی	پیشرفته
۱۱۴	بخش ۲: روابط میان ذهن، زبان و خارج	درس ۳: مفهوم و مصداق	رابطه میان مصداق دو مفهوم کلی	پیشرفته
۱۱۵	بخش ۳: تعریف	درس ۴: اقسام و شرایط تعریف	تعریف و اقسام تعریف	مقدماتی
۱۱۶	بخش ۳: تعریف	درس ۴: اقسام و شرایط تعریف	تعریف و اقسام تعریف	مقدماتی
۱۱۷	بخش ۳: تعریف	درس ۴: اقسام و شرایط تعریف	تعریف و اقسام تعریف	مقدماتی
۱۱۸	بخش ۳: تعریف	درس ۴: اقسام و شرایط تعریف	شرایط تعریف صحیح	مقدماتی
۱۱۹	بخش ۳: تعریف	درس ۴: اقسام و شرایط تعریف	تعریف و اقسام تعریف	پیشرفته
۱۲۰	بخش ۳: تعریف	درس ۴: اقسام و شرایط تعریف	شرایط تعریف صحیح	مقدماتی

برای مشاهده فیلم روش حل، فیلم را لمس نمایید.

سرگروه دپارتمان فلسفه و منطق: جناب آقای رضا آقاجانی

منطق

۱۱۱. نسبت میان مفاهیم کلی «جاندار و مهره‌دار»، «رنگ و سفید» و «جزئی و کلی» از میان نسبت‌های چهارگانه چیست؟

- ۱) عموم و خصوص من‌وجه - عموم و خصوص مطلق - تباین
- ۲) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص من‌وجه - عموم و خصوص مطلق
- ۳) عموم و خصوص مطلق - عموم و خصوص مطلق - تباین
- ۴) عموم و خصوص من‌وجه - عموم و خصوص من‌وجه - عموم و خصوص مطلق

گزینه صحیح ۳

پاسخ

فیلم

میدانید

در دسته‌بندی موجودات، رابطه هر مفهومی با مفاهیم طبقه پایین‌تر از خود، عموم و خصوص مطلق است. مثلاً «مهره‌دار و جاندار» ← هر دو، مهره‌داری جاندار هستند. برخی جاندارها مهره‌دار هستند. برخی جاندارها مهره‌دار نیستند.

«رنگ و سفید» ← هر سفیدی رنگ است. برخی رنگ‌ها سفید هستند. برخی رنگ‌ها سفید نیستند. رابطه‌ی بین «جزئی و کلی» تباین است؛ زیرا هیچ مصداق مشترکی ندارند ← هیچ تصور جزئی، کلی نیست و هیچ تصور کلی، جزئی نیست.

۱۱۲. هنگامی که تمامی مصادیق دو مفهوم با یکدیگر مشترک است، میان آن‌ها رابطه وجود دارد یعنی

- ۱) تساوی - یکی از این مفاهیم کلی‌تر می‌باشد و تمامی مصادیق دیگری را شامل می‌شود.
- ۲) عموم و خصوص مطلق - یکی از این مفاهیم کلی‌تر می‌باشد و تمامی مصادیق دیگری را شامل می‌شود.
- ۳) عموم و خصوص من‌وجه - دو مفهوم از نظر محدوده مصادیق برهم منطبق هستند.
- ۴) تساوی - دو مفهوم از نظر محدوده مصادیق برهم منطبق هستند.

گزینه صحیح ۴

پاسخ

هنگامی که دو مفهوم از نظر مصادیق‌شان منطبق بر یکدیگر هستند، میان آن‌ها رابطه تساوی برقرار است.

نکته

عبارت «یکی از این مفاهیم کلی‌تر می‌باشد و تمامی مصادیق دیگری را شامل می‌شود» به رابطه عموم و خصوص مطلق اشاره دارد.

۱۱۳

«مفهوم قابل صدق بر موارد متعدد»، «مفاهیمی که دارای ضمائر اشاره هستند» و «مفهومی که در جهان خارج وجود ندارد»، به ترتیب هریک به کدام یک از مفاهیم کلی و جزئی دلالت دارند؟

- ۱) کلی - کلی - جزئی
 ۲) کلی - جزئی - جزئی
 ۳) جزئی - کلی - جزئی
 ۴) کلی - جزئی - کلی

گزینه صحیح ۴

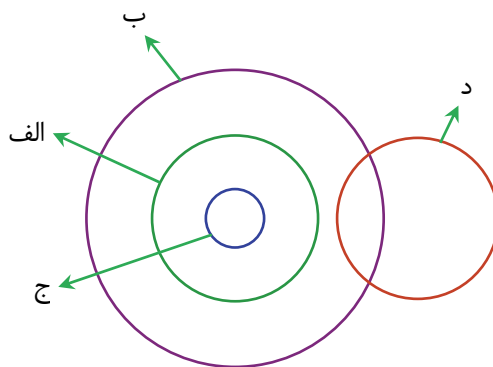
پاسخ

مفاهیمی که قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد (موارد متعدد) داشته باشند، خواه از موارد واقعی خارجی باشد یعنی در جهان خارج وجود داشته باشد، خواه فرضی و خیالی باشد، مفهوم «کلی» محسوب می‌شوند.

مفاهیمی که دارای ضمائر اشاره یا ضمیر مالکیت مستقیم هستند و نیز اسامی خاص، «مفهوم جزئی» محسوب می‌شوند.

۱۱۴

با توجه به شکل، کدام عبارت نا درست است؟

- ۱) رابطه «الف و ب» عموم و خصوص مطلق و رابطه «الف و د» عموم و خصوص من وجه است.
 ۲) «ب و ج» و «ب و د» دارای بعضی مصادیق مشترک می‌باشند.
 ۳) رابطه «الف و د» تباین و رابطه «ب و الف» عموم و خصوص مطلق است.
 ۴) «ب و د» دارای بعضی مصادیق مشترک هستند و «الف و د» هیچ مصادیق مشترکی ندارند.

گزینه صحیح ۱

پاسخ

روابط میان دایره به شکل زیر است:

- «الف و ج» ← عموم و خصوص مطلق
 «الف و ب» ← عموم و خصوص مطلق
 «د و الف» ← تباین
 «ج و ب» ← عموم و خصوص مطلق
 «د و ب» ← عموم و خصوص من وجه
 «د و ج» ← تباین

۱۱۵. برای دستیابی به مفهوم «طاس» در بیت «بگفت این و از بارگه شد برون / دو چشمش به مانند دو طاس خون» از همه راه‌های زیر می‌توانیم استفاده کنیم به جز

- ۱) یافتن مصادیق خارجی طاس یا نشان دادن تصویر آن
- ۲) مراجعه به لغت‌نامه
- ۳) فهمیدن مفهوم کلی بیت و استفاده از آرایه‌های ادبی به کار رفته
- ۴) از طریق یافتن تعریف آن

گزینه صحیح ۳

برای دستیابی به مفهوم «طاس» می‌توانیم از طرق زیر عمل کنیم:

- مراجعه به کتاب‌های لغات و یا لغت‌نامه ← گزینه «۲»
- پیدا کردن مصداق خارجی یا تصویر طاس ← گزینه «۱»
- تعریف طاس از طریق مشابهت‌های آن با سایر اشیا و پیدا کردن وجوه اختلاف آن با سایرین ← گزینه «۴»

۱۱۶. تعریف «قله به نوک کوه»، «شابک به شماره استاندارد بین‌المللی کتاب» و «مثلث به شکل سه ضلعی» به ترتیب چه نوعی از تعریف محسوب می‌شوند؟

- ۱) تعریف مصداقی - تعریف لغوی - تعریف مفهومی
- ۲) تعریف لفظی - تعریف لغوی - تعریف مفهومی
- ۳) تعریف مصداقی - تعریف مفهومی - تعریف لفظی
- ۴) تعریف لفظی - تعریف مفهومی - تعریف مصداقی

گزینه صحیح ۲

تعریف «قله به نوک کوه» و تعریف «شابک به شماره استاندارد بین‌المللی کتاب» به ترتیب از طریق استفاده از مترادف و کلمات مخفف و آشنا برای مخاطب صورت گرفته‌اند و در نتیجه تعریف «لغوی یا لفظی» محسوب می‌شوند.

تعریف مثلث به شکلی که سه زاویه و سه ارتفاع دارد، تعریف «مفهومی» است.

«علی معنای کلمهٔ دیسک بلوری را از احمد پرسید. احمد ابتدا به او یک دیسک نشان داد و سپس بیان کرد که دیسک بلوری دیسکی است که حجم اطلاعات زیادتری از باقی دیسک‌ها در خود ذخیره می‌کند.» احمد در هر مرحله به ترتیب از چه نوع تعریفی استفاده کرده است؟

- ۱) مصداقی - مفهومی
 ۲) مصداقی - لغوی
 ۳) لغوی - مفهومی
 ۴) لغوی - لغوی

گزینهٔ صحیح ۱

نشان دادن یک دیسک (ذکر نمونه)، تعریف «مصداقی» است.
 تعریف دیسک و توضیح تفاوت آن با سایر موارد، تعریف «مفهومی» است.

در کدام دسته از تعاریف ارائه شده، به ترتیب شروط «مانع بودن»، «جامع بودن» و «واضح بودن» رعایت نشده است؟

- ۱) انسان: حیوان دارای شش و ریه - حیوان: موجود زندهٔ مهره‌دار - بیماری: فقدان سلامتی
 ۲) تصور: یک قسم از علم و دانش - هوا: اسطوقسی شفاف و بی‌رنگ - آشپز: خوالیگر
 ۳) مسلمان: انسان معتقد به امامت - پرنده: حیوانی که پرواز می‌کند - متحرک: چیزی که ساکن نباشد
 ۴) لاک پشت: حیوانی که دوزیست است - مثلث: شکل دارای سه ضلع مساوی - منطق: آلت قانونی

خطاسنج تفکر

گزینهٔ صحیح ۴

تعریف لاک پشت به حیوانی که دوزیست است، مانع نیست زیرا حیوانات دیگر از جمله قورباغه را نیز شامل می‌شود.

تعریف مثلث به شکل دارای سه ضلع مساوی، جامع نیست زیرا همهٔ اقسام مثلث را شامل نمی‌شود و فقط شامل مثلث متساوی‌الاضلاع خواهد بود.

تعریف منطق به آلت قانونی خطاسنج تفکر، واضح نیست زیرا مفاهیم به کار رفته در تعریف برای مخاطب، واضح و آشکار نیست.

۱۱۹. نوع تعریف به کار رفته در کدام گزینه برای واژه «هما» با بقیه متفاوت است؟

- ۱) پرنده‌ای که در ادبیات نماد سعادت است.
- ۲) ترکیب حروف اولین واژه‌های «هواپیمایی ملی ایران»
- ۳) عنصری اساطیری که نماد آن برخلاف جغد است.
- ۴) کرکسی بزرگ که در کوه‌های آفریقا زندگی می‌کند.

گزینه صحیح ۲

پاسخ

تعریفی که در گزینه «۲» آمده است، یک تعریف «لغوی» است، چون نحوه شکل‌گیری این واژه بیان شده است؛ اما در گزینه‌های دیگر «مفهوم هما» تعریف شده و به وجوه مشابهت و تمایز آن با دیگر مفاهیم تأکید شده است که این امر باعث شکل‌گیری تعریف «تحلیلی و مفهومی» است.

۱۲۰. هرگاه تعریف ما از یک مفهوم به گونه‌ای باشد که «فقط بعضی از مصادیق مجهول را شامل

شود» و «افراد و مصادیق بی‌ارتباط را نیز در بر بگیرد»، به ترتیب و ،
..... و در ترکیب مفاهیم و تصورات، شروع کار با مفاهیم است.

۱) مانع - جامع - نیست - کلی	۲) مانع - جامع - است - جزئی
۳) جامع - مانع - است - جزئی	۴) جامع - مانع - نیست - کلی

گزینه صحیح ۴

پاسخ

اگر تعریف ما از یک مفهوم به گونه‌ای باشد که فقط بعضی مصادیق مجهول را شامل شود جامع نیست و اگر افراد و مصادیق بی‌ارتباط را در بر بگیرد، مانع نیست.
در ترکیب مفاهیم و تصورات به طور طبیعی به گونه‌ای عمل می‌کنیم که از مفاهیم و کلمات عام و کلی‌تر شروع می‌کنیم و به مفاهیم جزئی‌تر می‌رسیم.